

Nr 75

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av Sveriges anslutning till stadgan för det internationella atomenergiorganet; given Stockholms slott den 15 februari 1957.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

Östen Undén

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att riksdagen måtte godkänna Sveriges anslutning till en i New York den 26 oktober 1956 undertecknad stadga för det internationella atomenergiorganet.

Atomenergiorganet är avsett som ett instrument för ett världsomspännande samarbete i syfte att främja utvecklingen av atomenergiens fredliga användning. Organet skall till medlemsstaterna förmedla klyvbara ämnen och andra atommaterial, som ställts till dess förfogande, ävensom tekniskt bistånd. Vid behov kan organet även självt uppföra och driva atomindustriäntläggningar. Medlemsstater som erhåller hjälp skall förbinda sig att icke utnyttja denna för något militärt ändamål och att låta den vara underkastad säkerhetskontroll genom organets försorg enligt stadgans regler.

Organet skall bedriva sin verksamhet i nära anknytning till Förenta Nationerna. Förhållandet mellan de båda organisationerna skall regleras genom ett särskilt avtal.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärendena, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet å Stockholms slott den 15 februari 1957.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, HEDLUND, PERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LINDHOLM, NÄSGÅRD, KLING, ELIASSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler ministern för utrikes ärendena *frågan om Sveriges anslutning till stadgan för det internationella atomenergiorganet* och anför följande.

Initiativet till ett internationellt samarbete på atomenergiområdet togs av president Eisenhower i ett anförande inför Förenta Nationernas generalförsamling i december 1953. Följande år antog generalförsamlingen en resolution angående upprättande av ett internationellt atomenergiorgan. En arbetsgrupp bestående av representanter för Australien, Belgien, Canada, Frankrike, Förenta Staterna, Portugal, Storbritannien och Sydafrika åtog sig att utarbeta ett förslag till stadga för ett sådant organ. I augusti 1955 utsändes förslaget till samtliga medlemsländer i Förenta Nationerna eller dess fackorgan med begäran om eventuella kommentarer. I december samma år antog generalförsamlingen en resolution med rekommendation att förslaget måtte omarbetas med ledning av mottagna kommentarer. Samtidigt välkomnades tanken på att inbjudan skulle utgå till en internationell konferens angående stadgans slutgiltiga text. Under detta senare skede utvidgades arbetsgruppen att även omfatta representanter för Brasilien, Indien, Sovjetunionen och Tjeckoslovakien.

Nämnda konferens, till vilken samtliga medlemsländer i Förenta Nationerna eller dess fackorgan inbjöds, öppnades den 20 september 1956 i Förenta Nationernas högkvarter i New York med deltagande av representanter för åttioen stater. Den svenska delegationen leddes av f. d. landshövding R. Sandler. Till grundval för konferensarbetet lades det stadgeutkast som den utvidgade gruppen framlagt.

Den 24 oktober antogs stadgan enhälligt och i samband med konferensens avslutning den 26 oktober 1956 undertecknades densamma av befullmäktigade ombud för sjuttio stater, däribland samtliga i konferensen deltagande stormakter. För svensk del verkställdes undertecknandet — med ratifikationsförbehåll — enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande samma dag av Sveriges ständiga ombud hos Förenta Nationerna, ambassadören G. Jarring.

Texten till stadgan jämte ett därtill hörande bihang torde i engelsk originalversion samt svensk översättning få fogas såsom bilagor (litt. A och B) till statsrådsprotokollet i detta ärende.

Jag ber nu att i det följande få redogöra för det huvudsakliga innehållet i stadgans bestämmelser.

Stadgan för det internationella atomenergiorganet

I *artikel I* uttalar de fördragsslutande parterna sin avsikt att upprätta atomenergiorganet och i *artikel II* formuleras dettas syftemål. Organet skall främja atomenergiens bidrag till fred, hälsa och välbefinnande i hela världen. Det skall därvid efter förmåga tillse, att hjälp som lämnas av organet självt eller som ställts under dess kontroll icke användes för något militärt ändamål.

De uppgifter som anförtrots organet till fullföljande av nämnda syftemål uppräknas i *artikel III*. Organet skall förmedla material och tekniskt bistånd på atomenergiområdet och vid behov självt uppföra och driva atomindustri- och kärnkraftanläggningar. Det skall utarbeta föreskrifter för säkerhetskontrollen och, i samråd med Förenta Nationernas fackorgan, hälso- och skyddsbestämmelser. Dessa skall tillämpas på material som tillhandahållits av organet samt, om parterna i bilaterala eller multilaterala anordningar på atomenergiområdet så önskar, på dylika anordningar. Enligt ett under slutskedet av konferensarbetet infört tillägg kan en stat även ställa egen atomenergiverksamhet under organets övervakning.

Organet skall bedriva sin verksamhet i överensstämmelse med Förenta Nationernas ändamål och grundsatser att främja fred och internationellt samarbete samt med dess strävanden på nedrustningsområdet. Förutom en årlig rapportering till Förenta Nationernas generalförsamling skall organet, för den händelse det i samband med verksamheten skulle uppkomma frågor som faller inom säkerhetsrådets kompetens, underrätta rådet härom. Vidare erinras i artikeln om att vid hjälpen till medlemsstaterna icke får fästas några politiska, ekonomiska, militära eller andra villkor som är oförenliga med stadgans bestämmelser.

Artikel IV behandlar frågan om medlemskap i organet. Ursprungliga medlemsstater är sådana medlemmar i Förenta Nationerna eller dess fackorgan som undertecknat stadgan inom viss angiven tid och därefter ratificerat densamma. Övriga medlemsstater är sådana vilkas medlemskap godtagits av organets styrelse och generalkonferens. Vid prövningen av ansökan om medlemskap skall hänsyn tagas till vederbörande stats möjligheter och beredvillighet att handla i överensstämmelse med ändamålen och grundsatserna i Förenta Nationernas stadga.

Artikel V fastlägger reglerna för generalkonferensen. Denna består av representanter för samtliga medlemsstater och skall sammanträda årligen. Varje medlemsstat äger en röst. Beslut fattas med enkel majoritet av när-

varande och röstande medlemmar, därest icke särskilda bestämmelser i stadgan föreskriver tvåtredjedels majoritet eller konferensen med enkel majoritet beslutar, att ytterligare frågor skall avgöras med tvåtredjedels majoritet. Generalkonferensen kan överlägga om alla frågor som faller inom stadgans ram och utfärda rekommendationer till medlemsstaterna och styrelsen. Bland dess i artikeln särskilt angivna uppgifter ingår att utse medlemmar i styrelsen, godkänna valet av generaldirektör, invälja nya medlemsstater, fastställa organets budget samt godkänna avtal mellan organet och Förenta Nationerna eller andra internationella organisationer. Generalkonferensen skall vidare precisera styrelsens befogenheter att upptaga lån.

Enligt *artikel VI* skall den nyssnämnda styrelsen omfatta *dels* de fem medlemsstater, som överhuvud hunnit längst i fråga om tekniken på atomenergiområdet, däribland produktionen av atområbränslen, *dels* den medlemsstat i vart och ett av åtta i artikeln uppräknade länderområden, som på motsvarande sätt är ledande inom respektive område (dock icke i den mån området redan är företrätt i styrelsen genom någon av de fem medlemsstaterna i första kategorien), *dels* två av fyra angivna producenter av atområbränslen, nämligen Belgien, Polen, Portugal och Tjeckoslovakien, *dels* en medlemsstat, som kan ställa teknisk hjälp till förfogande, *dels slutligen* ytterligare tio medlemsstater. Vid valet av de sistnämnda skall hänsyn tagas till önskemålet att de åtta olika länderområdena måtte bli likmätigt företrädna i styrelsen.

Styrelsemedlemmarna av de fyra först uppräknade kategorierna skall utses av den avgående styrelsen (beträffande den första styrelsen av den i bihanget nämnda förberedande kommissionen). Mandattiden är ett år. Den sista kategoriens medlemmar väljes av generalkonferensen för en period av två år. Vid den första generalkonferensen skall emellertid halva antalet väljas för endast ett år. Härigenom kommer fortsättningsvis fem styrelsemedlemmar i ifrågavarande kategori att årligen väljas för tvåårsperioden.

Varje medlem i styrelsen äger en röst. Beslut angående storleken av organets budget skall fattas med tvåtredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemmar. Övriga beslut fattas med enkel majoritet, däribland sådana beslut som innebär att ytterligare frågor skall avgöras med tvåtredjedels majoritet.

Styrelsens befogenheter har i artikeln angivits genom en generellt formulerad bestämmelse, enligt vilken styrelsen äger utföra organets uppgifter enligt stadgan med beaktande av de befogenheter som förbehållits generalkonferensen.

Administrativ chef för organets verksamhet skall enligt *artikel VII* vara en generaldirektör, som förordnas för en fyraårsperiod. Generaldirektören ansvarar för personalens anställning, organisation och arbete. Den permanent anställda personalen skall vara så liten som möjligt. Vid rekryteringen skall avgörande hänsyn tagas till angelägenheten att förvärva tjänstemän med högsta effektivitet, tekniska kompetens och integritet. Med detta förbehåll skall vederbörlig hänsyn även tagas till önskvärldheten av att rekryte-

ringen sker på en så vidsträckt geografisk grundval som möjligt och till omfattningen av de bidrag som olika medlemsstater lämnar till organet. I artikeln understrykes vidare, att generaldirektören och personalen vid genomförandet av sina uppgifter icke får begära eller mottaga instruktioner från något håll utanför organet och icke får utåt avslöja några industriella hemligheter eller andra konfidentiella upplysningar som kommit till deras kännedom under tjänsteutövningen.

Enligt *artikel VIII* bör varje medlemsstat ställa till organets förfogande sådana upplysningar på atomenergiområdet som kan vara organet till nytta. Dessutom är medlemsstaterna skyldiga att lämna organet alla vetenskapliga upplysningar som framkommit i samband med utnyttjandet av hjälp från organet.

Artiklarna IX—XI innehåller de centrala bestämmelserna angående organets verksamhet som förmedlare av atommaterial. Medlemsstaterna skall enligt *artikel IX* årligen underrätta organet om de kvantiteter av klyvbart material som kan ställas till organets förfogande på villkor som staten själv anger. Motsvarande bestämmelser gäller för atområbränslen och andra atomtekniska material. Materialen kan förvaras antingen av medlemsstaterna själva eller i organets förvaringsutrymmen. Såväl kvantitet, typ som sammansättning av de material, som tillhandahållits av en medlemsstat, kan vid varje tidpunkt med styrelsens samtycke ändras av staten i fråga.

Medlemsstaterna kan icke påfordra att material som de ställt till organets förfogande förvaras avskilt. Ej heller äger de rätt att ange ett speciellt projekt i vilket materialen måste användas.

Artikel X innehåller en kompletterande bestämmelse, enligt vilken medlemsstaterna jämväl kan tillhandahålla tjänster, utrustning och dylikt som kan vara organet till hjälp vid genomförandet av dess uppgifter.

Artikel XI beskriver förfarandet vid organets medverkan i ett atomenergiprojekt («Agency project»). Önskar en medlemsstat utföra ett sådant projekt och därvid erhålla organets bistånd, skall ansökan härom inlämnas till styrelsen. Denna skall vid granskningen av ett projekt ägna vederbörlig uppmärksamhet åt det ansökande landets möjligheter att genomföra det samma under iakttagande av betryggande hälso- och skyddsbestämmelser. Hänsyn skall också tagas till angelägenheten att fördela organets resurser mellan medlemsstaterna på ett rättvist sätt, varvid de underutvecklade områdenas speciella behov skall ihågkommas.

Sedan styrelsen godkänt ett projekt, skall ett avtal träffas mellan organet och medlemsstaten. I artikeln uppräknas de punkter, som ovillkorligen skall ingå i avtalet, däribland ett åtagande från mottagarlandets sida att icke utnyttja projektet för något militärt ändamål och att låta det vara underkastat stadgans säkerhetsföreskrifter. Utformningen av den förutsedda kontrollen skall detaljerat angivas i avtalet. Detta skall även innehålla bestämmelser rörande lösningen av eventuella tvister mellan organet och mottagarlandet.

Organet kan på begäran hjälpa medlemsstaterna med anskaffningen av

erforderliga finansieringsmedel från utomstående källor för att genomföra ett projekt men åtager sig därmed icke något finansiellt ansvar för detta.

Artikel XII omfattar de för verksamheten mycket betydelsefulla säkerhetsföreskrifterna, vilka skall tillämpas på anläggningar och andra projekt under organets övervakning. Organet har i första hand rätt att granska konstruktionen av reaktorer och annan utrustning för utvinning av atomenergi. Organet skall godkänna konstruktionen, dock endast ur den synpunkten, att projektet icke skall kunna främja något militärt ändamål och att det tillåter effektiv tillämpning av gällande hälso- och skyddsbestämmelser även som av stadgans säkerhetsföreskrifter. Organet kan vidare kräva, att verksamheten fortlöpande registreras för att möjliggöra redovisning av atområbränslen och klyvbart material som användes eller framställs i projektet. I fråga om anläggningar för kemisk behandling av bestrålat material skall organet godkänna tillämpade behandlingsmetoder ur enahanda kontrollsynpunkter.

Organet äger vidare befogenhet att påfordra att klyvbart material, som utvunnits eller framställts såsom biprodukt i ett projekt, endast användes till fredliga ändamål under fortsatt kontroll. Skulle något överskott uppkomma av sådant klyvbart material utöver vad som erfordras för fredliga ändamål, kan organet i syfte att förhindra upplagring av materialet i den enskilda medlemsstaten kräva, att detta deponeras i organets egna förvaringsutrymmen. Härvidlag gäller emellertid, att det deponerade materialet på begäran av medlemsstaten i fråga skall skyndsamt återlämnas, därest det framdeles skulle behövas för fredliga ändamål.

För utövandet av säkerhetskontrollen äger organet befogenhet att till mottagarlandet sända inspektörer. Dessa, som utses efter samråd med landet i fråga, skall vid varje tidpunkt äga tillgång till alla platser och uppgifter samt till varje person i mottagarlandet som handhar material eller anläggningar under organets övervakning. Syftet med kontrollen skall vara att hålla räkenskap över tillhandahållna atområbränslen och klyvbart material och att tillse att mottagarlandet uppfyller sina åtaganden enligt stadgan och det med organet träffade avtalet. Mottagarlandet kan begära, att inspektörerna under kontrollarbetet åtföljes av representanter för landets egna myndigheter, förutsatt att inspektörerna därigenom icke försenas eller på annat sätt hindras i sina åligganden.

En stab av inspektörer skall upprättas av organet. Denna skall ansvara såväl för kontrollen av organets egna eventuella atomenergianläggningar som för den i det föregående angivna kontrollen i mottagarländerna. Om inspektörerna skulle finna, att ett mottagarland icke uppfyller sina åtaganden, skall rapport härom avges till generaldirektören och styrelsen. Styrelsen skall anmoda landet att omedelbart vidtaga rättelse och skall inrapportera saken till samtliga medlemsstater och till Förenta Nationernas säkerhetsråd och generalförsamling. Om fullständig rättelse icke skett inom rimlig tid, kan styrelsen innehålla hjälpen till landet i fråga och påfordra återlämnande av tillhandahållna material. Landet kan även avstängas från

utövändet av de privilegier och rättigheter som åtföljer medlemskapet i organet.

Artikel XIII föreskriver att styrelsen skall träffa överenskommelse angående ersättning till de medlemsstater som ställer material eller hjälp i annan form till organets förfogande.

Enligt *artikel XIV*, som behandlar budgetfrågor, skall organets utgifter indelas i två kategorier. Den första kategorien omfattar vad som betecknas som administrativa utgifter, nämligen kostnader för organets sekretariat, sammanträdeskostnader ävensom kostnader för tillämpningen av säkerhetsföreskrifterna och för handhavande och lagring av klyvbart material. Den andra kategorien omfattar organets »operativa» utgifter.

De i första kategorien ingående utgifterna skall fördelas mellan medlemsstaterna enligt en bidragsskala, som skall fastställas av generalkonferensen med ledning av de vid beräkningen av bidragen till Förenta Nationernas ordinarie budget tillämpade principerna. För att täcka de i andra kategorien ingående utgifterna skall styrelsen utarbeta en lämpligt avvägd avgiftsskala för tillhandahållen hjälp. Inkomsterna från dessa avgifter skall placeras i en särskild fond, ur vilken ersättning skall utgå till medlemsstater som ställt hjälp till förfogande. Eventuellt överskott i fonden skall överföras till en allmän fond, över vilken styrelsen med generalkonferensens samtycke kan förfoga.

Styrelsen äger vidare att inom ramen för regler som fastställts av generalkonferensen upptaga lån på organets vägnar, dock utan att därigenom ådraga medlemsstaterna något betalningsansvar. Beslut av generalkonferensen i finansiella frågor eller av styrelsen beträffande storleken av organets budget kräver tvåtredjedels majoritet.

Artikl XV föreskriver att organet självt och dess sekretariats medlemmar skall åtnjuta vissa privilegier och immunitetsrättigheter. Dessa skall närmare angivas i avtal mellan organet och medlemsstaterna.

Organets förhållande till Förenta Nationerna skall enligt *artikel XVI* regleras genom ett särskilt avtal. Detta skall innehålla bestämmelser om viss rapporteringsskyldighet och om organets behandling av ifrågakommande resolutioner som antagits av generalförsamlingen eller andra organ inom Förenta Nationerna. Avtal kan även träffas för att på lämpligt sätt reglera förhållandet till andra internationella organisationer, vilkas verksamhet berör organets.

Twist rörande tolkningen eller tillämpningen av stadgan, som icke kan lösas genom förhandlingar, skall hänskjutas till den internationella domstolen i Haag, därest de berörda parterna icke enas om någon annan väg att finna en lösning (*artikel XVII*). Generalkonferensen och styrelsen äger var för sig befogenhet att, sedan tillstånd inhämtats av Förenta Nationernas generalförsamling, hos den internationella domstolen begära ett rådgivande utlåtande i legala frågor.

Ändringar i stadgan kan när som helst föreslås av varje medlemsstat (*artikel XVIII*). Frågan om en allmän översyn av stadgans bestämmelser skall

uppföras på dagordningen för generalkonferensens femte årliga möte efter stadgans ikraftträdande. Om generalkonferensen så beslutar skall översynen äga rum vid därpå följande generalkonferens. Förslag om sådan allmän översyn kan efter denna tidpunkt när som helst väckas inför generalkonferensen.

Stadgeändringar träder i kraft så snart de godkänts av generalkonferensen med tvåtredjedels majoritet och ratificerats av två tredjedelar av medlemsstaterna.

En medlemsstat kan utträda ur organet fem år efter stadgans ikraftträdande eller närhelst staten icke önskar godkänna en stadgeändring. Utträdet påverkar icke statens kontraktsenliga förpliktelser gentemot organet eller övriga medlemsstater, ej heller dess skyldigheter att erlagga bidrag till organets budget under det år då utträdet äger rum.

En medlemsstat, som försummar att erlagga sina finansiella bidrag, är icke röstberättigad, såvida icke enligt generalkonferensens uppfattning den bristande betalningen beror på omständigheter utanför medlemsstatens kontroll (*artikel XIX*).

Medlemsstat, som upprepade gånger brutit mot stadgans bestämmelser eller mot bestämmelser i avtal som träffats jämlikt stadgan, kan enligt samma artikel genom beslut av generalkonferensen med tvåtredjedels majoritet avstängas från medlemskapets privilegier och rättigheter.

I *artikel XX* definieras uttrycken »klyvbart material», »uran anrikat på isotoperna 235 eller 233» samt »atområbränsle».

Enligt *artikel XXI* står möjligheten öppen för alla medlemmar i Förenta Nationerna eller något av dess fackorgan att underteckna stadgan inom viss tidsperiod. Stadgan skall därefter ratificeras och ratifikationsinstrumentet deponeras hos Förenta Staternas regering. Stadgan träder i kraft så snart aderton stater deponerat sina ratifikationsinstrument, under förutsättning att bland dessa stater finnes minst tre av följande stater: Canada, Frankrike, Förenta Staterna, Sovjetunionen och Storbritannien.

Stadgan skall registreras hos Förenta Nationerna (*artikel XXII*). Avtal mellan organet och medlemsstaterna registreras hos organet självt och under vissa förutsättningar hos Förenta Nationerna.

I den avslutande *artikel XXIII* konstateras att stadgans text på engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska språken äger lika vitsord.

Bihanget, som sattes i kraft samtidigt med stadgans godkännande vid konferensen i New York, innehåller bestämmelser rörande tillsättande av en förberedande kommission. Denna skall bestå av ombud från samma stater, som utarbetade det grundläggande stadgeförslaget, nämligen Australien, Belgien, Brasilien, Canada, Frankrike, Förenta Staterna, Indien, Portugal, Sovjetunionen, Storbritannien, Sydafrika och Tjeckoslovakien, ävensom ombud för sex ytterligare stater. Vid konferensen utsågs i enlighet härmed Argentina, Egypten, Indonesien, Japan, Pakistan och Peru till medlemmar i kommissionen.

Kommissionens uppgift är att rekrytera viss personal och vidtaga anord-

ningar för generalkonferensens första möte samt att nominera medlemmar i organets första styrelse. Den skall vidare verkställa erforderliga förberedande utredningar och inleda förhandlingar rörande avtalet mellan atomenergiorganet och Förenta Nationerna.

Vid avslutandet av konferensen i New York antogs enhälligt en resolution enligt vilken organets högkvarter förlägges till Wien. Därest tillräckligt antal ratifikationer föreligger, torde organet kunna begynna sin verksamhet under denna sommar.

Departementschefen

Det internationella atomenergiorganet, för vars stadga en redogörelse lämnats i det föregående, är avsett att bilda grundvalen för ett världsomspännande samarbete i fråga om atomenergiens fredliga användning.

Enligt det av president Eisenhower ursprungligen framlagda förslaget skulle organet självt besitta det atommaterial, som skulle utlämnas till medlemsstaterna, och därvidlag kunna betecknas som en »atombank». I den stadga som blev resultatet av den under förra hösten hållna konferensen i New York uteslutes visserligen icke detta, men organet förutses, åtminstone under den första tiden av sin verksamhet, skola fungera som en slags mäklare. Tillvägagångssättet är att medlemsstaterna för organets räkning avsätter atommaterial som organet efter prövning ställer till förfogande för annan medlemsstats atomenergiverksamhet. Någon skyldighet för medlemsstaterna att tillhandahålla material föreligger icke, utan detta är beroende av frivilliga beslut. Den hjälpmottagande staten måste åtaga sig att icke använda hjälpen till militära ändamål och att tillåta säkerhetskontroll genom organets försorg på eget territorium.

De i stadgan intagna säkerhetsföreskrifterna var under konferensarbetet föremål för särskild uppmärksamhet och avsevärda meningsmotsättningar. Den utformning av kontrollen, varom enighet småningom nåddes, innebär betydelsefulla befogenheter för organet i vad avser sådana atomenergianläggningar som tillkommit med bistånd från organet. Anläggningar, som uppförts av en medlemsstat med helt egna resurser eller med stöd av exempelvis bilaterala anordningar med andra stater, är icke underkastade organets kontroll i annan mån än om berörda stat själv önskar detta.

Starka principiella erinringar mot utformningen av säkerhetskontrollen framfördes under diskussionerna av de länder som ännu icke såg sig i stånd att på egen hand genomföra ett atomenergiprogram. Dessa länder, vilkas talan framför allt fördes av Indien, vände sig mot att de skulle vara tvungna att acceptera en långtgående kontroll, emedan de vore nödsakade att söka bistånd av organet. Däremot kunde länder med eget atomenergiprogram, som icke vore i oundgängligt behov av dylik hjälp, ställa sig utanför varje kontroll. Såsom i det föregående nämnts infördes under konferensarbetet bestämmelsen (i artikel III), att en stat frivilligt kan underställa egen atom-

energiverksamhet organets kontroll, varigenom möjligheter öppnats för länder inom den sistnämnda gruppen att utjämna den föreliggande skillnaden. Denna föranledde emellertid den indiska delegationen att förklara sig kunna acceptera kontrollbestämmelserna endast under förutsättning att en sådan utjämning skulle komma till stånd inom en nära framtid.

Som ett led i den nyssnämnda kritiken, men även från andra utgångspunkter, restes invändningar mot att kontrollen även skulle gälla atomräbränslen. Vidare förelåg meningsmotsättningar i vilken utsträckning organet skulle äga befogenhet att kräva, att klyvbart material, som producerats vid anläggningar uppförda helt eller delvis med organets hjälp, måtte deponeras hos organet självt. Diskussionerna i den förstnämnda tvistefrågan ledde icke till någon inskränkning av organets stadgemässiga befogenheter. Det bekräftades emellertid genom uttalanden till konferensprotokollet, att själva tillämpningen av säkerhetsföreskrifterna skulle avpassas efter omständigheterna i varje särskilt kontrollfall. I fråga om depositionen hos organet av klyvbart material skall organet enligt den slutgiltiga formuleringen av ifrågavarande bestämmelser endast kunna påkalla detta i syfte att förhindra direkt upplagring hos medlemsstaterna.

De av organet utsända inspektörerna äger rätt att utöva sina kontrollbefogenheter vid varje tidpunkt och äger tillträde till alla platser och behöriga personer. De skall utses efter samråd med vederbörande medlemsstat, som kan begära att representanter för de egna myndigheterna åtföljer vid kontrollarbetet.

Frågan om vad som skall betraktas som »non military uses» är icke reglerad i stadgan, då enighet om en definition icke var att påräkna. Enligt uttalanden under konferensen ankommer det på organets styrelse att bedöma, huruvida ett visst användningsområde är militärt eller icke, varvid styrelsen emellertid icke får vägra att lämna hjälp till exempelvis produktionen av atomdrivna motorer enbart på den grund att motorerna skulle kunna användas icke blott i civila utan även i militära fartyg såsom u-båtar.

Beträffande finansieringen av organet har en uppdelning skett av budgeten. Organets administrativa kostnader, inklusive kostnaderna för säkerhetskontrollen, skall bestridas genom proportionella bidrag från medlemsstaterna enligt en skala som skall fastställas med ledning av den för Förenta Nationerna gällande skalan. De »operativa» utgifterna skall täckas genom uttagande av avgifter för hjälp som ställes till medlemsstaternas förfogande. Organets eventuella kostnader för uppförande av egna atomenergi-anläggningar är avsedda att finansieras i första hand genom utnyttjande av föreliggande befogenheter att upptaga lån. Från öststaternas sida opponerade man sig mot detta och uttalade farhågor för att organet på denna väg skulle kunna inlåta sig på alltför kostnadskrävande projekt; för finansiering av egna anläggningar borde organet i stället vara hänvisat till frivilliga bidrag från medlemsstaterna. Konferensen ansåg emellertid nämnda farhågor ogrundade med tanke på samtliga medlemsstaters, och därmed generalkonferensens och styrelsens, intresse att begränsa organets utgifter.

Ett öststatsförslag, att beslut i finansiella frågor skulle kräva tre fjärdedels majoritet, vann heller icke anslutning.

Organets sekretariat skall ledas av en generaldirektör. Styrelsen sammansättes enligt tämligen komplicerade bestämmelser, avsedda att dels tillförsäkra platser åt de länder som hunnit längst i fråga om den atomenergitek-niska utvecklingen och dels såvitt möjligt tillgodose önskemålet om lik-mätig representation från olika länderområden i världen. I generalkonfe-rensen deltar samtliga medlemsstater.

I fråga om kompetensförhållandena inom organet är att märka, att sty-relsen lämnats vida fullmakter att utföra organets uppgifter jämlikt stad-gan. At generalkonferensen har förbehållits bland annat kontrollen över organets budget och invalet av nya medlemsstater. Under förarbetet till stad-gan ägde en förskjutning rum, varigenom vissa befogenheter överfördes till generalkonferensen från styrelsen. Denna kommer dock även enligt den slut-giltiga versionen att bilda tyngdpunkten inom organet och kunna utöva ett långtgående inflytande på verksamheten.

Under konferensen underströks från flera håll, att den väntade snabba utvecklingen på atomenergiområdet kunde komma att nödvändiggöra änd-ringar i stadgan, icke minst i fråga om utformningen av reglerna om sty-relsens sammansättning, för att taga hänsyn till förskjutningar mellan olika länderområdens och länders intressen och berättigade önskemål. Enighet nåddes om att frågan om en allmän översyn av stadgan efter loppet av fem år skall upptagas på generalkonferensens dagordning.

En viktig fråga som ingående diskuterats är organets förhållande till För-enta Nationerna. Vid konferensen godkändes vissa förslag till principer här-för, vilka utarbetats av Förenta Nationernas generalsekreterare på general-församlingens särskilda uppdrag. Dessa principer, som kommer att läggas till grund för förhandlingarna angående ett avtal mellan de båda organisa-tionerna, innebär att organet erhåller en fast anknytning till Förenta Natio-nerna men samtidigt bevarar en mera självständig ställning än de s. k. fackorganen (den internationella arbetsorganisationen, världshälsoorganisa-tionen m. fl.). Medan dessa senare är underställda det ekonomiska och so-ciala rådet förutses för atomenergiorganets del ett samarbete såväl med generalförsamlingen och säkerhetsrådet som med Förenta Nationernas öv-riga organ. Till säkerhetsrådet skall inrapporteras frågor som faller under rådets kompetens i dess egenskap av ansvarig instans för upprätthållandet av internationell fred och säkerhet.

Under diskussionen om stadgan förutsattes särskilt från fransk och svensk sida, att stadgan icke hindrar att, om så befinnes lämpligt, avtal rö-rande kontrollfunktioner ingås mellan det internationella atomenergiorganet och regional sammanslutning för främjande av utvecklingen av atomener-giens utnyttjande för fredligt bruk såsom planeras inom organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete (OEEC).

I samband med den avslutande ceremonien vid konferensen i New York undertecknades stadgan av sjuttio av de åttioen deltagande staterna. Seder-

mera har den undertecknats av ytterligare åtta stater inom den uppställda fristen av nittio dagar. Enligt bestämmelserna i stadgan skall denna träda i kraft så snart aderton stater ratificerat densamma, under förutsättning att bland dessa finns minst tre av följande stater, nämligen Canada, Frankrike, Förenta Staterna, Sovjetunionen och Storbritannien. I avvaktan på ikraftträdandet har en förberedande kommission tillsatts med uppgift att upp-
rätta ett provisoriskt sekretariat. Kommissionen skall även utarbeta förslag till dagordning för generalkonferensens första möte och nominera vissa av de sammanlagt tjugotre medlemmar som skall ingå i den första styrelsen. Ett tillräckligt antal ratifikationer väntas komma att föreligga under första halvåret 1957 för att stadgan skall träda i kraft och generalkonferensen kunna hålla sitt första möte under höstens lopp.

Såsom ett första bidrag till organets verksamhet har från amerikansk sida reserverats en kvantitet av 5 000 kg uran 235. Därutöver har den amerikanska regeringen utfäst sig att tillhandahålla lika stora kvantiteter av uran 235 som övriga medlemsstater sammanlagt kan komma att ställa till organets förfogande under tiden fram till den 1 juli 1960.

För Sveriges del framstår det som ett betydelsefullt intresse att delta i internationellt samarbete i fråga om den fredliga användningen av atomenergien. Värdefullt stöd för den egna utvecklingen på detta område står här att vinna. En svensk medverkan i det internationella atomenergiorganets arbete skulle därför vara motiverad redan på denna grund. Medlemskap i organet öppnar för Sveriges del möjlighet att — om detta skulle befinnas önskvärt och lämpligt — erhålla leveranser av klyvbart material eller bistånd i annan form. Den säkerhetskontroll som anknutits till dylik hjälp torde icke gå utöver vad som med tanke på organets funktioner kan anses vara påkallat och bör enligt min uppfattning icke ur svensk synpunkt ge anledning till erinran. Medlemskapet lägger icke något hinder i vägen för Sverige att fullfölja ett eget atomenergiprogram, ej heller att komplettera detta genom bilaterala eller regionala anordningar med andra länder. I detta sammanhang må nämnas, att Förenta Staterna i sina bilaterala avtal angående leveranser av klyvbart material för annat än forskningsändamål intagit föreskrifter om en säkerhetskontroll motsvarande den i stadgan förutsedda och därvid förbehållit sig rätt att uppsäga avtalen, för den händelse mottagarländerna icke skulle tillåta att kontrollbefogenheterna sedermera överfördes till det internationella atomenergiorganet. Ett mellan Sverige och Förenta Staterna ingånget avtal den 18 januari 1956 jämte tilläggsavtal, varigenom Sverige erhåller vissa mindre kvantiteter uran 235 för forskningsändamål, innehåller icke ifrågavarande bestämmelser.

Allmänpolitiskt sett kan stadgans kontrollbestämmelser sägas ha skapat en utgångspunkt för arbetet på gestaltningen av en internationell kontroll- och inspektionsverksamhet inom ramen för nedrustningssträvandena. Särskilt betydelsefullt blir det, därest den förut nämnda tilläggsbestämmelsen i artikel III blir utnyttjad i större omfattning. Såsom bl. a. framhållits från

svensk sida under konferensarbetet, torde tillämpningen av bestämmelserna kunna ge värdefulla erfarenheter för detta arbete. Jag anser att ur denna synpunkt vägande skäl talar för svenskt stöd till det initiativ som upprättandet av atomenergiorganet innebär.

De torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i annat och senare sammanhang fatta beslut angående den praktiska utformningen i detalj av Sveriges deltagande i organets verksamhet samt att i förekommande fall underställa riksdagen förslag i ärendet. Fråga kommer därvid att uppstå i vad mån Sverige själv skall kunna ställa atommaterial eller teknisk hjälp till organets förfogande eller vill utnyttja organets resurser för egen del ävensom huruvida Sverige finner lämpligt tillämpa tilläggsbestämmelsen i artikel III rörande egen atomenergiverksamhet. En avvägning får i detta sammanhang ske i förhållande till såväl betingelserna för den interna verksamheten som intresset av bilaterala anordningar och av det samarbete som, närmast i form av upprättande av gemensamma anläggningar, förberedes inom organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete.

Under åberopande av det anförda får jag tillstyrka att här behandlade spörsmål måtte underställas riksdagens prövning. Frågan om anslag för täckande av de finansiella bidrag till organet, som skulle falla på Sverige, torde få anmälas vid den senare tidpunkt då stadgan trätt i kraft och omfattningen av organets verksamhet och med denna förenade utgifter bättre kan överblickas. Jag förutsätter emellertid att kostnaderna för Sveriges representation i organet får bestridas från förslagsanslaget till särskilda förhandlingar med främmande makter samt att, därest icke riksdagen finner anledning till erinran häremot, Sveriges bidrag till organets budget i mån av behov tills vidare skall få utgå från samma anslag.

Jag får således hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna Sveriges anslutning till stadgan för det internationella atomenergiorganet.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Knut Granstedt

Bilaga A

(Översättning)

Statute
of the International Atomic Energy Agency

Article I

Establishment of the Agency

The Parties hereto establish an International Atomic Energy Agency (hereinafter referred to as »the Agency») upon the terms and conditions hereinafter set forth.

Article II
Objectives

The Agency shall seek to accelerate and enlarge the contribution of atomic energy to peace, health and prosperity throughout the world. It shall ensure, so far as it is able, that assistance provided by it or at its request or under its supervision or control is not used in such a way as to further any military purpose.

Article III
Functions

A. The Agency is authorized:

1. to encourage and assist research on, and development and practical application of, atomic energy for peaceful uses throughout the world; and, if requested to do so, to act as an intermediary for the purposes of securing the performance of services or the supplying of materials, equipment, or facilities by one member of the Agency for another; and to perform any operation or service useful in research on, or development or practical application of, atomic energy for peaceful purposes;

2. to make provision, in accordance with this Statute, for materials, services, equipment, and facilities to meet the needs of research on, and

Stadga
för det internationella atomenergiorganet

Artikel I

Upprättande av organet

De fördragsslutande parterna upprätta ett internationellt atomenergiorgan (härefter kallat »organet») jämlikt de bestämmelser och villkor som angivas i det följande.

Artikel II
Syftemål

Organet skall söka påskynda och utvidga atomenergiens bidrag till fred, hälsa och välbefinnande i hela världen. Det skall efter förmåga tillse att hjälp som lämnas av organet självt eller på dess begäran, eller som ställts under dess övervakning eller kontroll, icke användes på sätt att den främjar något militärt ändamål.

Artikel III
Uppgifter

A. Organet äger befogenhet:

1. att uppmuntra och bistå forskning, utveckling och praktisk tillämpning av atomenergien för fredliga ändamål i hela världen; att på begäran förmedla tjänster eller material, utrustning eller installationer mellan medlemsstaterna; samt att idka sådan verksamhet eller utföra sådana tjänster som befrämja forskningen, utvecklingen eller den praktiska tillämpningen av atomenergien för fredliga ändamål;

2. att i enlighet med denna stadga anskaffa material, tjänster, utrustning och installationer för att tillgodose behovet av forskning, utveckling

development and practical application of, atomic energy for peaceful purposes, including the production of electric power, with due consideration for the needs of the underdeveloped areas of the world;

3. to foster the exchange of scientific and technical information on peaceful uses of atomic energy;

4. to encourage the exchange and training of scientists and experts in the field of peaceful uses of atomic energy;

5. to establish and administer safeguards designed to ensure that special fissionable and other materials, services, equipment, facilities, and information made available by the Agency or at its request or under its supervision or control are not used in such a way as to further any military purpose; and to apply safeguards, at the request of the parties, to any bilateral or multilateral arrangement, or, at the request of a State, to any of that State's activities in the field of atomic energy;

6. to establish or adopt, in consultation and, where appropriate, in collaboration with the competent organs of the United Nations and with the specialized agencies concerned, standards of safety for protection of health and minimization of danger to life and property (including such standards for labour conditions), and to provide for the application of these standards to its own operations as well as to the operations making use of materials, services, equipment, facilities, and information made available by the Agency or at its request or under its control or supervision; and to provide for the application of these standards, at the request of the parties, to operations under any bilateral or multilateral arrangement, or, at the request of a State, to any of that State's activities in the field of atomic energy;

7. to acquire or establish any facilities, plant and equipment useful in

och praktisk tillämpning av atomenergien för fredliga ändamål, däribland produktionen av elektrisk kraft, varvid vederbörlig hänsyn skall tagas till de underutvecklade områdenas behov;

3. att främja utbytet av vetenskapliga och tekniska upplysningar angående användningen av atomenergien för fredliga ändamål;

4. att uppmuntra utbytet och utbildningen av vetenskapsmän och experter i fråga om användningen av atomenergien för fredliga ändamål;

5. att utarbeta och handhava säkerhetsföreskrifter för att tillse att klyvbart och annat material, tjänster, utrustning, installationer samt upplysningar, som tillhandahållits av organet eller på dess begäran eller som ställts under dess övervakning eller kontroll, icke användes på sätt att de främja något militärt ändamål; samt att, på parternas begäran, tillämpa säkerhetsföreskrifterna på bilaterala och multilaterala anordningar på atomenergiområdet ävensom, på en stats begäran, på verksamhet på detta område i staten ifråga;

6. att i samråd och, där så befinnes lämpligt, i samarbete med vederbörande organ i Förenta Nationerna och med berörda fackorgan, utarbeta och utfärda bestämmelser för hälsoskydd och minskning av faran för liv och egendom (däribland bestämmelser rörande arbetsförhållanden); att tillse att dessa föreskrifter tillämpas i organets egen verksamhet ävensom i samband med användning av material, tjänster, utrustning, installationer och upplysningar som tillhandahållits av organet eller på dess begäran eller som ställts under dess kontroll eller övervakning; samt att, på parternas begäran, tillse att bestämmelserna tillämpas på verksamheten enligt bilaterala eller multilaterala anordningar på atomenergiområdet, ävensom, på begäran av en stat, på verksamhet på detta område i staten ifråga;

7. att anskaffa och uppföra installationer, fabriksanläggningar och ut-

carrying out its authorized functions, whenever the facilities, plant, and equipment otherwise available to it in the area concerned are inadequate or available only on terms it deems unsatisfactory.

B. In carrying out its functions, the Agency shall:

1. conduct its activities in accordance with the purposes and principles of the United Nations to promote peace and international co-operation, and in conformity with policies of the United Nations furthering the establishment of safeguarded worldwide disarmament and in conformity with any international agreements entered into pursuant to such policies;

2. establish control over the use of special fissionable materials received by the Agency, in order to ensure that these materials are used only for peaceful purposes;

3. allocate its resources in such a manner as to secure efficient utilization and the greatest possible general benefit in all areas of the world, bearing in mind the special needs of the under-developed areas of the world;

4. submit reports on its activities annually to the General Assembly of the United Nations and, when appropriate, to the Security Council: if in connexion with the activities of the Agency there should arise questions that are within the competence of the Security Council, the Agency shall notify the Security Council, as the organ bearing the main responsibility for the maintenance of international peace and security, and may also take the measures open to it under this Statute, including those provided in paragraph C of article XII;

5. submit reports to the Economic and Social Council and other organs of the United Nations on matters within the competence of these organs.

rustning som kunna befrämja genomförandet av de organet anförtrodda uppgifterna, närhelst de eljest i ifrågakommande område tillgängliga installationerna, fabriksanläggningarna och utrustningen äro otillräckliga eller tillgängliga endast på otillfredsställande villkor.

B. Vid genomförandet av sina uppgifter skall organet:

1. utöva sin verksamhet i överensstämmelse med Förenta Nationernas ändamål och grundsatser att främja fred och internationellt samarbete samt i enlighet med Förenta Nationernas strävanden att befordra en garanterad världsomspännande nedrustning ävensom med internationella överenskommelser som ingåtts såsom resultat av dessa strävanden;

2. upprätta kontroll över användningen av klyvbart material, som mottagits av organet, för att tillse att materialet endast användes för fredliga ändamål;

3. fördela sina resurser på sätt att de utnyttjas effektivt och komma till största möjliga allmänna gagn överallt i världen, varvid hänsyn bör tagas till de underutvecklade områdenas särskilda behov;

4. årligen avge rapport rörande sin verksamhet till Förenta Nationernas generalförsamling och, där så är lämpligt, till säkerhetsrådet: för den händelse det i samband med organets verksamhet skulle uppkomma frågor, som falla inom säkerhetsrådets kompetens, skall organet underrätta rådet såsom varande det organ, som bär huvudansvaret för upprätthållandet av internationell fred och säkerhet, och kan ävenledes vidtaga åtgärder som stå till buds enligt denna stadga, däribland de i artikel XII, punkt C, angivna åtgärderna;

5. avge rapport till det ekonomiska och sociala rådet samt andra organ inom Förenta Nationerna angående frågor som falla inom dessa organs kompetens.

C. In carrying out its functions, the Agency shall not make assistance to members subject to any political, economic, military, or other conditions incompatible with the provisions of this Statute.

D. Subject to the provisions of this Statute and to the terms of agreements concluded between a State or a group of States and the Agency which shall be in accordance with the provisions of the Statute, the activities of the Agency shall be carried out with due observance of the sovereign rights of States.

Article IV

Membership

A. The initial members of the Agency shall be those States Members of the United Nations or of any of the specialized agencies which shall have signed this Statute within ninety days after it is opened for signature and shall have deposited an instrument of ratification.

B. Other members of the Agency shall be those States, whether or not Members of the United Nations or of any of the specialized agencies, which deposit an instrument of acceptance of this Statute after their membership has been approved by the General Conference upon the recommendation of the Board of Governors. In recommending and approving a State for membership, the Board of Governors and the General Conference shall determine that the State is able and willing to carry out the obligations of membership in the Agency, giving due consideration to its ability and willingness to act in accordance with the purposes and principles of the Charter of the United Nations.

C. The Agency is based on the principle of the sovereign equality of all its members, and all members, in order to ensure to all of them the rights and benefits resulting from membership, shall fulfil in good faith the obligations assumed by them in accordance with this Statute.

C. Vid genomförandet av sina uppgifter skall organet icke vid hjälpen till medlemsstaterna fästa några politiska, ekonomiska, militära eller andra villkor som äro oförenliga med bestämmelserna i denna stadga.

D. Med förbehåll för bestämmelserna i denna stadga och i de mellan en stat eller grupp av stater å ena sidan och organet å andra sidan träffade avtalen, vilka skola stå i överensstämmelse med bestämmelserna i stadgan, skall organets verksamhet utövas med vederbörligt iakttagande av staternas suveräna rättigheter.

Artikel IV

Medlemskap

A. Ursprungliga medlemsstater i organet äro de medlemmar i Förenta Nationerna eller i något fackorgan vilka undertecknat denna stadga inom nittio dagar sedan den öppnats för undertecknande och vilka deponerat ett ratifikationsinstrument.

B. Övriga medlemsstater i organet äro de stater, vare sig de äro medlemmar i Förenta Nationerna eller i något fackorgan eller ej, vilka deponerat ett instrument varigenom denna stadga godkännes, sedan deras medlemskap godtagits av generalkonferensen på rekommendation av styrelsen. Styrelsen och generalkonferensen skola fastställa, när de rekommendera och godtaga medlemskap för en stat, att staten kan och är villig att åtaga sig de medlemskapet i organet förenade skyldigheterna, varvid vederbörlig hänsyn skall tagas till statens möjligheter och beredvillighet att handla i överensstämmelse med ändamålen och grundsatsarna i Förenta Nationernas stadga.

C. Organet bygger på grundsatsen om alla medlemsstaternas suveräna likställighet och medlemsstaterna skola, på det att alla må komma i åtnjutande av medlemskapets rättigheter och fördelar, i god tro iakttaga de av dem i enlighet med denna stadga åtagna skyldigheterna.

Article V

General Conference

A. A General Conference consisting of representatives of all members shall meet in regular annual session and in such special sessions as shall be convened by the Director General at the request of the Board of Governors or of a majority of members. The session shall take place at the headquarters of the Agency unless otherwise determined by the General Conference.

B. At such sessions, each member shall be represented by one delegate who may be accompanied by alternates and by advisers. The cost of attendance of any delegation shall be borne by the member concerned.

C. The General Conference shall elect a President and such other officers as may be required at the beginning of each session. They shall hold office for the duration of the session. The General Conference, subject to the provisions of this Statute, shall adopt its own rules of procedure. Each member shall have one vote. Decisions pursuant to paragraph H of article XIV, paragraph C of article XVIII and paragraph B of article XIX shall be made by a two-thirds majority of the members present and voting. Decisions on other questions, including the determination of additional questions or categories of questions to be decided by a two-thirds majority, shall be made by a majority of the members present and voting. A majority of members shall constitute a quorum.

D. The General Conference may discuss any questions or any matters within the scope of this Statute or relating to the powers and functions of any organs provided for in this Statute, and may make recommendations to the membership of the Agency or to the Board of Governors or to both on any such questions or matters.

Artikel V

Generalkonferensen

A. En generalkonferens bestående av ombud för samtliga medlemsstater skall samlas till ett ordinarie årligt möte och till sådana extra möten, som sammankallas av generaldirektören på begäran av styrelsen eller av en majoritet av medlemsländerna. Mötena skola äga rum i organets högkvarter, därest generalkonferensen icke annorlunda beslutar.

B. Vid mötena skall varje medlemsstat företrädas av ett ombud som må åtföljas av ställföreträdare och rådgivare. Kostnaderna för delegationernas deltagande skola bäras av respektive medlemsstater.

C. Generalkonferensen skall utse en ordförande och sådana andra medlemmar i presidiet som må erfordras vid början av varje möte. Dessa skola inneha sina funktioner så länge mötet varar. Med förbehåll för bestämmelserna i denna stadga skall generalkonferensen antaga sin egen arbetsordning. Varje medlemsstat äger en röst. Beslut jämlikt artikel XIV, punkt H; artikel XVIII, punkt C och artikel XIX, punkt B, skola fattas med två tredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemsstater. Beslut i andra frågor, däribland bestämmande av ytterligare frågor eller frågekategorier, som skola avgöras med två tredjedels majoritet, fattas med enkel majoritet av närvarande och röstande medlemmar. En enkel majoritet skall utgöra quorum.

D. Generalkonferensen kan överlägga om alla frågor och ärenden som falla inom denna stadgas ram eller sammanhånga med befogenheterna eller uppgifterna hos sådana organ som upprättats enligt denna stadga, och kan utfärda rekommendationer till organets medlemsstater eller till styrelsen, ävensom till bäggedera, rörande alla dylika frågor eller ärenden.

E. The General Conference shall:

1. elect members of the Board of Governors in accordance with article VI;

2. approve States for membership in accordance with article IV;

3. suspend a member from the privileges and rights of membership in accordance with article XIX;

4. consider the annual report of the Board;

5. in accordance with article XIV, approve the budget of the Agency recommended by the Board or return it with recommendations as to its entirety or parts to the Board, for re-submission to the General Conference;

6. approve reports to be submitted to the United Nations as required by the relationship agreement between the Agency and the United Nations, except reports referred to in paragraph C of article XII, or return them to the Board with its recommendations;

7. approve any agreement or agreements between the Agency and the United Nations and other organizations as provided in article XVI or return such agreements with its recommendations to the Board, for re-submission to the General Conference;

8. approve rules and limitations regarding the exercise of borrowing powers by the Board, in accordance with paragraph G of article XIV; approve rules regarding the acceptance of voluntary contributions to the Agency; and approve, in accordance with paragraph F of article XIV, the manner in which the general fund referred to in that paragraph may be used;

9. approve amendments to this Statute in accordance with paragraph C of article XVIII;

10. approve the appointment of the Director General in accordance with paragraph A of article VII.

E. Generalkonferensen skall:

1. utse medlemmar i styrelsen i enlighet med artikel VI;

2. godtaga medlemskap för stater i enlighet med artikel IV;

3. tillfälligt upphäva medlemskapsprivilegier och rättigheter för en medlemsstat i enlighet med artikel XIX;

4. granska styrelsens årsrapport;

5. i enlighet med artikel XIV godkänna den av styrelsen rekommenderade budgeten för organet eller återställa denna till styrelsen med rekommendationer ifråga om förslaget i dess helhet eller delar därav varefter ärendet på nytt skall underställas generalkonferensen;

6. godkänna de för Förenta Nationerna avsedda rapporterna jämlikt avtalet angående förhållandet mellan organet och Förenta Nationerna med undantag för de i artikel XII, punkt C, åsyftade rapporterna eller återställa dessa till styrelsen med sina rekommendationer;

7. godkänna avtal mellan organet och Förenta Nationerna eller andra organisationer jämlikt artikel XVI eller återställa avtalet eller avtalen med rekommendationer till styrelsen varvid detta eller dessa på nytt skola underställas generalkonferensen;

8. godkänna regler och begränsningar för utövande av styrelsens lånebefogenheter jämlikt artikel XIV, punkt G; godkänna regler angående mottagandet av frivilliga bidrag till organet; samt i enlighet med artikel XIV, punkt F, godkänna det sätt på vilket den i nyssnämnda punkt angivna allmänna fonden må användas;

9. godkänna ändringar av denna stadga i enlighet med artikel XVIII, punkt C;

10. godkänna valet av generaldirektör i enlighet med artikel VII, punkt A.

F. The General Conference shall have the authority:

1. to take decisions on any matters specifically referred to the General Conference for this purpose by the Board;

2. to propose matters for consideration by the Board and request from the Board reports on any matter relating to the functions of the Agency.

Article VI

Board of Governors

A. The Board of Governors shall be composed as follows:

1. The outgoing Board of Governors (or in the case of the first Board, the Preparatory Commission referred to in Annex I) shall designate for membership on the Board the five members most advanced in the technology of atomic energy including the production of source materials and the member most advanced in the technology of atomic energy including the production of source materials in each of the following areas not represented by the aforesaid five:

- (1) North America
- (2) Latin America
- (3) Western Europe
- (4) Eastern Europe
- (5) Africa and the Middle East
- (6) South Asia
- (7) South East Asia and the Pacific

(8) Far East.

2. The outgoing Board of Governors (or in the case of the first Board, the Preparatory Commission referred to in Annex I) shall designate for membership on the Board two members from among the following other producers of source materials: Belgium, Czechoslovakia, Poland, and Portugal; and shall also designate for membership on the Board one other member as a supplier of technical assistance. No member in this category in any one year will be

F. Generalkonferensen äger befogenhet:

1. att fatta beslut i frågor som i detta syfte särskilt underställts generalkonferensen av styrelsen;

2. att föreslå ärenden att behandlas av styrelsen samt begära rapporter från styrelsen rörande frågor sammanhängande med organets uppgifter.

Artikel VI

Styrelsen

A. Styrelsen skall vara sammansatt på följande sätt:

1. Den avgående styrelsen (eller, ifråga om den första styrelsen, den i bilag I angivna förberedande kommissionen) skall nominera som medlemmar i styrelsen de fem medlemsstater, vilka hunnit längst ifråga om atomenergiteknik, däribland produktionen av atområbränslen, samt den medlemsstat, som hunnit längst ifråga om atomenergiteknik, däribland produktionen av atområbränslen, i vartdera av följande områden vilka icke äro företrädda av de förnämnda fem medlemsstaterna:

1. Nordamerika
2. Latinamerika
3. Västeuropa
4. Östeuropa
5. Afrika och Mellersta Östern
6. Sydasiens
7. Sydöstasien och Stillahavsområdet

8. Fjärran Östern.

2. Den avgående styrelsen (eller, ifråga om den första styrelsen, den i bilag I angivna förberedande kommissionen) skall utse som medlemmar i styrelsen två av följande medlemsstater producerande atområbränslen: Belgien, Polen, Portugal och Tjeckoslovakien och skall även utse som medlem i styrelsen ytterligare en medlemsstat som kan ställa teknisk hjälp till förfogande. Ingen medlemsstat i denna kategori skall under en given period kunna ifråga-

eligible for redesignation in the same category for the following year.

3. The General Conference shall elect ten members to membership on the Board of Governors, with due regard to equitable representation on the Board as a whole of the members in the areas listed in sub-paragraph A—1 of this article, so that the Board shall at all times include in this category a representative of each of those areas except North America. Except for the five members chosen for a term of one year in accordance with paragraph D of this article, no member in this category in any one term of office will be eligible for reelection in the same category for the following term of office.

B. The designations provided for in sub-paragraphs A—1 and A—2 of this article shall take place not less than sixty days before each regular annual session of the General Conference. The elections provided for in sub-paragraph A—3 of this article shall take place at regular annual sessions of the General Conference.

C. Members represented on the Board of Governors in accordance with sub-paragraphs A—1 and A—2 of this article shall hold office from the end of the next regular annual session of the General Conference after their designation until the end of the following regular annual session of the General Conference.

D. Members represented on the Board of Governors in accordance with sub-paragraph A—3 of this article shall hold office from the end of the regular annual session of the General Conference at which they are elected until the end of the second regular annual session of the General Conference thereafter. In the election of these members for the first Board, however, five shall be chosen for a term of one year.

E. Each member of the Board of Governors shall have one vote. Decisions on the amount of the Agen-

komma för omval i samma kategori för följande period.

3. Generalkonferensen skall välja tio medlemsstater till medlemmar i styrelsen, varvid vederbörlig hänsyn skall tagas till att medlemsstaterna i de i punkt A 1 i denna artikel angivna områdena bli likmätigt företrädna i styrelsen, på så sätt att styrelsen vid varje tidpunkt i denna kategori skall innefatta en representant för vart och ett av dessa områden med undantag för Nordamerika. Med undantag för de fem medlemsstater, som valts för en period av ett år jämlikt punkt D i denna artikel, kan ingen medlemsstat i denna kategori under en given period ifrågakomma för omval i samma kategori för följande period.

B. Nomineringarna enligt punkt A 1 och A 2 i denna artikel skola äga rum senast sextio dagar före varje ordinarie årsmöte med generalkonferensen. De i punkt A 3 i denna artikel förutsedda valen skola äga rum vid generalkonferensens ordinarie möten.

C. Medlemsstater, som äro företrädna i styrelsen jämlikt punkt A 1 och A 2 i denna artikel, skola inneha uppdraget från slutet av det ordinarie årsmöte med generalkonferensen som följer efter deras nominering till slutet av generalkonferensens därpå följande ordinarie årsmöte.

D. Medlemsstater, som äro företrädna i styrelsen jämlikt punkt A 3 i denna artikel, skola inneha uppdraget från slutet av det ordinarie årsmöte med generalkonferensen, vid vilket de valts, till slutet av det andra ordinarie därpå följande årsmötet. Vid invalet av dessa medlemsstater i den första styrelsen skola emellertid fem stater väljas för en period av ett år.

E. Varje medlem i styrelsen äger en röst. Beslut angående storleken av organets budget skola fattas med två

cy's budget shall be made by a two-thirds majority of those present and voting, as provided in paragraph H of article XIV. Decisions on other questions, including the determination of additional questions or categories of questions to be decided by a two-thirds majority, shall be made by a majority of those present and voting. Two-thirds of all members of the Board shall constitute a quorum.

F. The Board of Governors shall have authority to carry out the functions of the Agency in accordance with this Statute, subject to its responsibilities to the General Conference as provided in this Statute.

G. The Board of Governors shall meet at such times as it may determine. The meetings shall take place at the headquarters of the Agency unless otherwise determined by the Board.

H. The Board of Governors shall elect a Chairman and other officers from among its members and, subject to the provisions of this Statute, shall adopt its own rules of procedure.

I. The Board of Governors may establish such committees as it deems advisable. The Board may appoint persons to represent it in its relations with other organizations.

J. The Board of Governors shall prepare an annual report to the General Conference concerning the affairs of the Agency and any projects approved by the Agency. The Board shall also prepare for submission to the General Conference such reports as the Agency is or may be required to make to the United Nations or to any other organization the work of which is related to that of the Agency. These reports, along with the annual reports, shall be submitted to members of the Agency at least one month before the regular annual session of the General Conference.

tredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemsstater såsom angivits i artikel XIV, punkt H. Beslut i andra frågor, däribland bestämmandet av ytterligare frågor eller frågekategorier som skola avgöras med två tredjedels majoritet, skola fattas av en enkel majoritet av närvarande och röstande medlemsstater. Två tredjedelar av samtliga medlemmar i styrelsen skola utgöra quorum.

F. Styrelsen äger befogenhet att utföra organets uppgifter i överensstämmelse med denna stadga med beaktande av de i stadgan angivna skyldigheterna gentemot generalkonferensen.

G. Styrelsen skall sammanträda vid de tidpunkter som den bestämmer. Sammanträdena skola äga rum i organets högkvarter såframt styrelsen icke beslutar annorledes.

H. Styrelsen skall inom sig välja en ordförande och andra medlemmar av presidiet och med beaktande av bestämmelserna i denna stadga antaga sin egen arbetsordning.

I. Styrelsen kan tillsätta de kommittéer som den finner lämpligt. Styrelsen kan uppdraga åt personer att företräda sig i förhållande till andra organisationer.

J. Styrelsen skall utarbeta en årsrapport till generalkonferensen rörande organets angelägenheter och av organet godkända projekt. Styrelsen skall ävenledes utarbeta och underställa generalkonferensen sådana rapporter som organet må erhålla i uppdrag att avge till Förenta Nationerna eller till någon annan organisation vars verksamhet är anknuten till organets. Dessa rapporter skola tillsammans med årsrapporterna tillställas organets medlemsstater senast en månad före generalkonferensens ordinarie årsmöte.

Article VII

Staff

A. The staff of the Agency shall be headed by a Director General. The Director General shall be appointed by the Board of Governors with the approval of the General Conference for a term of four years. He shall be the chief administrative officer of the Agency.

B. The Director General shall be responsible for the appointment, organization, and functioning of the staff and shall be under the authority of and subject to the control of the Board of Governors. He shall perform his duties in accordance with regulations adopted by the Board.

C. The staff shall include such qualified scientific and technical and other personnel as may be required to fulfil the objectives and functions of the Agency. The Agency shall be guided by the principle that its permanent staff shall be kept to a minimum.

D. The paramount consideration in the recruitment and employment of the staff and in the determination of the conditions of service shall be to secure employees of the highest standards of efficiency, technical competence, and integrity. Subject to this consideration, due regard shall be paid to the contributions of members to the Agency and to the importance of recruiting the staff on as wide a geographical basis as possible.

E. The terms and conditions on which the staff shall be appointed, remunerated, and dismissed shall be in accordance with regulations made by the Board of Governors, subject to the provisions of this Statute and to general rules approved by the General Conference on the recommendation of the Board.

F. In the performance of their duties, the Director General and the staff shall not seek or receive instructions from any source external to the Agency. They shall refrain from any action which might reflect on their

Artikel VII

Personal

A. Chef för organets personal är en generaldirektör. Denne förordnas av styrelsen med generalkonferensens godkännande för en fyraårsperiod. Han skall vara organets främste administrativa tjänsteman.

B. Generaldirektören ansvarar för personalens anställning, organisation och arbete och står under styrelsens myndighet och kontroll. Han skall utföra sina uppgifter i överensstämmelse med bestämmelser som antagits av styrelsen.

C. Personalen skall innefatta sådana kvalificerade vetenskapliga, tekniska och andra tjänstemän, som må erfordras för genomförande av organets syften och uppgifter. Organet skall ledas av grundsatsen, att den permanent anställda personalen skall vara så liten som möjligt.

D. Avgörande hänsyn skall vid rekrytering och anställning av personalen samt vid fastställande av tjänstevillkor tagas till angelägenheten att förvärva tjänstemän med högsta effektivitet, tekniska kompetens och integritet. Med förbehåll härför skall vederbörlig hänsyn tagas till medlemsstaternas bidrag till organet och till vikten av att personalen rekryteras på så vidsträckt geografisk grundval som möjligt.

E. Bestämmelserna och villkoren för personalens anställning, ersättning och avsked skola stå i överensstämmelse med regler fastställda av styrelsen, med förbehåll för bestämmelserna i denna stadga och för de allmänna regler, som godkänts av generalkonferensen på styrelsens rekommendation.

F. Vid genomförandet av sina plikter skola generaldirektören och personalen icke begära eller mottaga instruktioner från något håll utanför organet. De skola avhålla sig från varje åtgärd som skulle kunna men-

position as officials of the Agency; subject to their responsibilities to the Agency, they shall not disclose any industrial secret or other confidential information coming to their knowledge by reason of their official duties for the Agency. Each member undertakes to respect the international character of the responsibilities of the Director General and the staff and shall not seek to influence them in the discharge of their duties.

G. In this article the term »staff» includes guards.

Article VIII

Exchange of information

A. Each member should make available such information as would, in the judgement of the member, be helpful to the Agency.

B. Each member shall make available to the Agency all scientific information developed as a result of assistance extended by the Agency pursuant to article XI.

C. The Agency shall assemble and make available in an accessible form the information made available to it under paragraphs A and B of this article. It shall take positive steps to encourage the exchange among its members of information relating to the nature and peaceful uses of atomic energy and shall serve as an intermediary among its members for this purpose.

Article IX

Supplying of materials

A. Members may make available to the Agency such quantities of special fissionable materials as they deem advisable and on such terms as shall be agreed with the Agency. The materials made available to the Agency may, at the discretion of the member making them available, be stored

ligt återverka på deras ställning som tjänstemän i organet; med förbehåll för deras skyldigheter mot organet få de icke avslöja några industriella hemligheter eller andra konfidentiella upplysningar som kommit till deras kännedom som en följd av deras officiella tjänsteplikter för organets räkning. Varje medlemsstat åtager sig att respektera den internationella karaktären hos åligganden som ankomma på generaldirektören och personalen och skall icke försöka att påverka dem i genomförandet av deras uppgifter.

G. I denna artikel innefattar uttrycket »personal» även vakter.

Artikel VIII

Utbyte av upplysningar

A. Varje medlemsstat bör ställa till förfogande sådana upplysningar som enligt medlemsstatens bedömande kunna vara organet till hjälp.

B. Varje medlemsstat skall ställa till organets förfogande samtliga vetenskapliga upplysningar som framkommit såsom resultat av hjälp som lämnats av organet jämlikt artikel XI.

C. Organet skall sammanställa och tillhandahålla på ett lättillgängligt sätt de upplysningar som ställts till organets förfogande enligt punkt A och B i denna artikel. Organet skall vidtaga positiva åtgärder för att främja utbytet medlemsstaterna emellan av upplysningar angående atomenergens natur och fredliga användningsområden och skall tjänstgöra som förmedlande organ mellan medlemsstaterna i detta syfte.

Artikel IX

Tillhandahållande av material

A. Medlemsstaterna kunna ställa till organets förfogande sådana kvantiteter av klyvbart material som de finna lämpligt och på sådana villkor varom överenskommelse träffas med organet. Det till organets förfogande ställda materialet kan i enlighet med önskemålen hos den medlemsstat,

either by the member concerned or, with the agreement of the Agency, in the Agency's depots.

B. Members may also make available to the Agency source materials as defined in article XX and other materials. The Board of Governors shall determine the quantities of such materials which the Agency will accept under agreements provided for in article XIII.

C. Each member shall notify the Agency of the quantities, form, and composition of special fissionable materials, source materials, and other materials which that member is prepared, in conformity with its laws, to make available immediately or during a period specified by the Board of Governors.

D. On request of the Agency a member shall, from the materials which it has made available, without delay deliver to another member or group of members such quantities of such materials as the Agency may specify, and shall without delay deliver to the Agency itself such quantities of such materials as are really necessary for operations and scientific research in the facilities of the Agency.

E. The quantities, form and composition of materials made available by any member may be changed at any time by the member with the approval of the Board of Governors.

F. An initial notification in accordance with paragraph C of this article shall be made within three months of the entry into force of this Statute with respect to the member concerned. In the absence of a contrary decision of the Board of Governors, the materials initially made available shall be for the period of the calendar year succeeding the year when this Statute takes effect with respect to member concerned. Subsequent notifications shall likewise, in the absence of a contrary action by the Board, relate to the period of the calendar year following the notifica-

tion, som tillhandahållit materialet, förvaras antingen av medlemsstaten ifråga eller, med organets samtycke, i organets förvaringsutrymmen.

B. Medlemsstaterna kunna också ställa till organets förfogande atområbränslen, sådana dessa definieras i artikel XX, samt andra material. Styrelsen skall bestämma vilka kvantiteter härav som organet skall mottaga jämlikt de i artikel XIII förutsedda avtalen.

C. Varje medlemsstat skall underätta organet om de kvantiteter, den typ respektive den sammansättning av klyvbart material, atområbränslen och andra material som medlemsstaten är beredd att i enlighet med sin lagstiftning tillhandahålla omedelbart eller under en av styrelsen närmare angiven tidsperiod.

D. På organets begäran skall en medlemsstat av de tillhandahållna materialen utan dröjsmål utlämna till annan medlemsstat eller grupp av medlemsstater sådana kvantiteter som organet må angiva och skall utan dröjsmål utlämna till organet självt sådana kvantiteter som äro verkligen nödvändiga för verksamheten och den vetenskapliga forskningen i organets anläggningar.

E. Kvantiteterna, typen respektive sammansättningen av de material, som tillhandahållits av en medlemsstat, kan vid varje tidpunkt med styrelsens samtycke ändras av staten ifråga.

F. Ett första meddelande enligt punkt C i denna artikel skall lämnas inom tre månader från dagen för ikraftträdandet av denna stadga i vad avser medlemslandet ifråga. I avsaknad av motsatt beslut av styrelsen skall de begynnelsevis tillhandahållna materialen vara avsedda för kalenderåret efter det år, under vilket stadgan blir gällande för medlemsstaten. Senare meddelanden skola i avsaknad av motsatt beslut av styrelsen på liknande sätt avse kalenderåret efter det år under vilket meddelandet lämnades, och skola avgivas senast den första dagen i november varje år.

tion and shall be made no later than the first day of November of each year.

G. The Agency shall specify the place and method of delivery and, where appropriate, the form and composition, of materials which it has requested a member to deliver from the amounts which that member has notified the Agency it is prepared to make available. The Agency shall also verify the quantities of materials delivered and shall report those quantities periodically to the members.

H. The Agency shall be responsible for storing and protecting materials in its possession. The Agency shall ensure that these materials shall be safeguarded against (1) hazards of the weather, (2) unauthorized removal or diversion, (3) damage or destruction, including sabotage, and (4) forcible seizure. In storing special fissionable materials in its possession, the Agency shall ensure the geographical distribution of these materials in such a way as not to allow concentration of large amounts of such materials in any one country or region of the world.

I. The Agency shall as soon as practicable establish or acquire such of the following as may be necessary:

1. plant, equipment, and facilities for the receipt, storage, and issue of materials;

2. physical safeguards;

3. adequate health and safety measures;

4. control laboratories for the analysis and verification of materials received;

5. housing and administrative facilities for any staff required for the foregoing.

J. The materials made available pursuant to this article shall be used as determined by the Board of Governors in accordance with the provisions of this Statute. No member shall have the right to require that the materials it makes available to

G. Organet skall angiva platsen och sättet för utlämnandet och, där detta är lämpligt, typen och sammansättningen av de material som organet anmodat en medlemsstat att utlämna av de kvantiteter som staten i meddelande till organet förklarat sig beredd att tillhandahålla. Organet skall också bestyrka kvantiteterna av utlämnat material och rapportera dessa med jämna mellanrum till medlemsstaterna.

H. Organet skall ansvara för lagringen och skyddet av material i dess besittning. Organet skall tillse att materialen skyddas mot 1) väderleken 2) obehörigt avlägsnande eller undanhållande 3) skada eller förstörelse, däribland sabotage, och 4) besittningstagande med våld. Vid lagring av klyvbart material i organets besittning skall organet tillse att den geografiska fördelningen av materialet är sådan att en koncentring av stora kvantiteter icke tillåtes i något enskilt land eller område i världen.

I. Organet skall så snart som möjligt upprätta eller anskaffa följande allt efter behov:

1. fabriksanläggningar, utrustning och installationer för mottagande, lagring och utlämnande av material;

2. fysiska säkerhetsanordningar;

3. tillräckliga hälso- och skyddsanordningar;

4. kontrollaboratorier för analys och redovisning av mottagna material;

5. bostäder och administrativa anordningar för den personal som efterfrågas för nyssnämnda ändamål.

J. Det enligt denna artikel tillhandahållna materialet skall användas på sätt som fastställs av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i denna stadga. Ingen medlemsstat skall äga rätt att påfordra, att de material, som staten ställer till organets förfogande,

the Agency be kept separately by the Agency or to designate the specific project in which they must be used.

Article X

Services, equipment, and facilities

Members may make available to the Agency services, equipment, and facilities which may be of assistance in fulfilling the Agency's objectives and functions.

Article XI

Agency projects

A. Any member or group of members of the Agency desiring to set up any project for research on, or development or practical application of, atomic energy for peaceful purposes may request the assistance of the Agency in securing special fissionable and other materials, services, equipment, and facilities necessary for this purpose. Any such request shall be accompanied by an explanation of the purpose and extent of the project and shall be considered by the Board of Governors.

B. Upon request, the Agency may also assist any member or group of members to make arrangements to secure necessary financing from outside sources to carry out such projects. In extending this assistance, the Agency will not be required to provide any guarantees or to assume any financial responsibility for the project.

C. The Agency may arrange for the supplying of any materials, services, equipment, and facilities necessary for the project by one or more members or may itself undertake to provide any or all of these directly, taking into consideration the wishes of the member or members making the request.

D. For the purpose of considering the request, the Agency may send into the territory of the member or group of members making the re-

skall förvaras avskilt av organet, eller att utpeka det speciella projekt i vilket materialet måste användas.

Artikel X

Tjänster, utrustning och installationer

Medlemsstaterna kunna ställa till organets förfogande tjänster, utrustning och installationer som kunna hjälpa organet vid fullföljandet av dess syften och uppgifter.

Artikel XI

Projekt

A. En medlemsstat eller grupp av medlemsstater som önska genomföra ett projekt för forskning, utveckling eller praktisk tillämpning av atomenergien för fredliga ändamål kan ansöka om organets bistånd för anskaffning av klyvbart och andra material, tjänster, utrustning och installationer, som äro nödvändiga för detta syfte. Ansökan, som skall åtföljas av en förklaring av ändamålet med och omfattningen av projektet, skall behandlas av styrelsen.

B. Organet kan på begäran även hjälpa en medlemsstat eller grupp av medlemsstater att vidtaga anordningar för anskaffning av erforderliga finansieringsmedel från utomstående källor i syfte att genomföra ett projekt. Organet skall icke vara skyldigt att i samband med dylik hjälp lämna några garantier eller åtaga sig något finansiellt ansvar för projektet.

C. Organet kan tillse att en eller flera medlemsstater tillhandahålla material, tjänster, utrustning och installationer, som erfordras för projektet, eller kan själv göra detta, helt eller delvis, varvid hänsyn skall tagas till önskemålen hos den ansökande medlemsstaten eller medlemsstaterna.

D. Vid behandlingen av en ansökan kan organet sända till den ansökande medlemsstatens eller gruppens av medlemsstater territorier en person

quest a person or persons qualified to examine the project. For this purpose the Agency may, with the approval of the member or group of members making the request, use members of its own staff or employ suitably qualified nationals of any member.

E. Before approving a project under this article, the Board of Governors shall give due consideration to:

1. the usefulness of the project, including its scientific and technical feasibility;

2. the adequacy of plans, funds, and technical personnel to assure the effective execution of the project;

3. the adequacy of proposed health and safety standards for handling and storing materials and for operating facilities;

4. the inability of the member or group of members making the request to secure the necessary finances, materials, facilities, equipment, and services;

5. the equitable distribution of materials and other resources available to the Agency;

6. the special needs of the underdeveloped areas of the world; and

7. such other matters as may be relevant.

F. Upon approving a project, the Agency shall enter into an agreement with the member or group of members submitting the project, which agreement shall:

1. provide for allocation to the project of any required special fissionable or other materials;

2. provide for transfer of special fissionable materials from their then place of custody, whether the materials be in the custody of the Agency or of the member making them available for use in Agency projects, to the member or group of members submitting the project, under conditions which ensure the safety of any

eller personer som äro kvalificerade att undersöka projektet. I detta syfte kan organet med den ansökande medlemsstatens eller gruppens av medlemsstater samtycke använda medlemmar av sitt eget sekretariat eller anställa lämpligt kvalificerade medborgare i en medlemsstat.

E. Styrelsen skall innan den godkänner ett projekt enligt denna artikel ägna vederbörlig uppmärksamhet åt:

1. ändamålsenligheten av projektet, däribland dess vetenskapliga och tekniska genomförbarhet;

2. i vad mån planeringen, finansieringsmedlen och den tekniska personalen äro ägnade att säkerställa projektets effektiva genomförande;

3. i vad mån föreslagna hälso- och skyddsbestämmelser för behandling och lagring av material samt för installationer äro tillfredsställande;

4. huruvida den ansökande medlemsstaten eller gruppen av medlemsstater äro oförmögna att anskaffa erforderliga finansieringsmedel, material, installationer, utrustning och tjänster;

5. att material och andra resurser, som äro tillgängliga för organet, likmätigt fördelas;

6. de underutvecklade områdenas speciella behov; samt

7. andra vidkommande frågor.

F. Sedan ett projekt godkänts skall organet träffa ett avtal med den medlemsstat eller grupp av medlemsstater som föreslagit projektet. Detta avtal skall:

1. reglera tilldelningen av erforderligt klyvbart eller andra material till projektet;

2. reglera överföringen av klyvbart material från förvaringsplatsen, antingen materialet finnes i organets förvar eller i förvar hos den medlemsstat som tillhandahållit detsamma för att användas i ett projekt, till den medlemsstat eller grupp av medlemsstater som föreslagit projektet, på villkor som säkerställa skyddet

shipment required and meet applicable health and safety standards;

3. set forth the terms and conditions, including charges, on which any materials, services, equipment, and facilities are to be provided by the Agency itself and, if any such materials, services, equipment, and facilities are to be provided by a member, the terms and conditions as arranged for by the member or group of members submitting the project and the supplying member;

4. include undertakings by the member or group of members submitting the project (a) that the assistance provided shall not be used in such a way as to further any military purpose; and (b) that the project shall be subject to the safeguards provided for in article XII, the relevant safeguards being specified in the agreement;

5. make appropriate provision regarding the rights and interests of the Agency and the member or members concerned in any inventions or discoveries, or any patents therein, arising from the project;

6. make appropriate provision regarding settlement of disputes;

7. include such other provisions as may be appropriate.

G. The provisions of this article shall also apply where appropriate to a request for materials, services, facilities, or equipment in connexion with an existing project.

Article XII

Agency safeguards

A. With respect to any Agency project, or other arrangement where the Agency is requested by the parties concerned to apply safeguards, the Agency shall have the following rights and responsibilities to the ex-

under erforderliga transporter och som äro förenliga med tillämpliga hälso- och skyddsbestämmelser;

3. angiva de bestämmelser och villkor, däribland avgifter, enligt vilka material, tjänster, utrustning och installationer skola tillhandahållas av organet självt, samt, för den händelse materialen, tjänsterna, utrustningen och installationerna skola tillhandahållas av en medlemsstat, de bestämmelser och villkor som överenskommits mellan den medlemsstat eller grupp av medlemsstater som föreslagit projektet och den medlemsstat som tillhandahåller hjälpen;

4. innehålla åtagande av den medlemsstat eller grupp av medlemsstater, som föreslagit projektet a) att hjälpen icke skall användas på sätt att något militärt ändamål främjas; och b) att projektet skall vara underkastat de i artikel XII angivna säkerhetsföreskrifterna, varvid de för projektet vidkommande säkerhetsföreskrifterna skola angivas i avtalet;

5. innehålla lämpliga bestämmelser angående de rättigheter och intressen, som må tillkomma organet respektive medlemsstaten eller medlemsstaterna ifråga, beträffande uppfinningar eller upptäckter, eller därmed förknippade patent, som härleda sig från projektet;

6. innehålla lämpliga bestämmelser beträffande lösning av tvister;

7. innehålla sådana andra bestämmelser som må befinnas lämpliga.

G. Bestämmelserna i denna artikel skola i tillämplig omfattning även gälla för ansökan om material, tjänster, installationer eller utrustning i samband med redan förefintligt projekt.

Artikel XII

Säkerhetsföreskrifter

A. I fråga om varje projekt, ävensom andra anordningar beträffande vilka berörda parter hemställt till organet att tillämpa säkerhetsföreskrifter, skall på organet ankomma följande rättigheter och skyldigheter i

tent relevant to the project or arrangement:

1. to examine the design of specialized equipment and facilities, including nuclear reactors, and to approve it only from the viewpoint of assuring that it will not further any military purpose, that it complies with applicable health and safety standards, and that it will permit effective application of the safeguards provided for in this article;

2. to require the observance of any health and safety measures prescribed by the Agency;

3. to require the maintenance and production of operating records to assist in ensuring accountability for source and special fissionable materials used or produced in the project or arrangement;

4. to call for and receive progress reports;

5. to approve the means to be used for the chemical processing of irradiated materials solely to ensure that this chemical processing will not lend itself to diversion of materials for military purposes and will comply with applicable health and safety standards; to require that special fissionable materials recovered or produced as a by-product be used for peaceful purposes under continuing Agency safeguards for research or in reactors, existing or under construction, specified by the member or members concerned; and to require deposit with the Agency of any excess of any special fissionable materials recovered or produced as a by-product over what is needed for the above-stated uses in order to prevent stockpiling of these materials, provided that thereafter at the request of the member or members concerned special fissionable materials so deposited with the Agency shall be returned promptly to the member or members concerned for use under the same provisions as stated above;

den utsträckning som är tillämplig för projektet eller anordningen:

1. att granska konstruktionen av specialutrustning och installationer, däribland reaktorer, och att godkänna densamma, dock endast i syfte att säkerställa att den icke skall främja något militärt ändamål, att den är förenlig med tillämpliga hälso- och skyddsbestämmelser och att den kommer att tillåta effektiv tillämpning av säkerhetsföreskrifterna i denna artikel;

2. att påfordra att hälso- och skyddsbestämmelser, som föreskrivas av organet, iakttagas;

3. att påfordra att driftsprotokoll föras och tillhandahållas för att möjliggöra redovisning av atområbränslen och klyvbart material som användes eller framställs i projektet eller anordningen;

4. att infordra och mottaga rapporter om verksamheten;

5. att godkänna metoderna för kemisk behandling av bestrålat material, dock endast i syfte att tillse att denna kemiska behandling icke skall vara ägnad att möjliggöra att material undanhålles för militära ändamål och att den är förenlig med tillämpliga hälso- och skyddsbestämmelser; att påfordra att klyvbart material, som utvunnits eller framställts såsom biprodukt, användes för fredliga ändamål under fortsatt kontroll av organet för forskning eller i sådana förefintliga eller under konstruktion varande reaktorer som angivas av medlemsstaten eller medlemsstaterna ifråga; samt att påfordra deposition hos organet av sådant överskott av klyvbart material, som utvunnits eller framställts som biprodukt utöver vad som erfordras för de nyssnämnda ändamålen, i syfte att förhindra upplagring av sådant material, dock att det hos organet deponerade materialet på begäran av medlemsstaten eller medlemsstaterna ifråga skall skyndsamt återlämnas för användning enligt samma bestämmelser som ovan angivits;

6. to send into the territory of the recipient State or States inspectors, designated by the Agency after consultation with the State or States concerned, who shall have access at all times to all places and data and to any person who by reason of his occupation deals with materials, equipment, or facilities which are required by this Statute to be safeguarded, as necessary to account for sources and special fissionable materials supplied and fissionable products and to determine whether there is compliance with the undertaking against use in furtherance of any military purpose referred to in sub-paragraph F—4 of article XI, with the health and safety measures referred to in sub-paragraph A—2 of this article, and with any other conditions prescribed in the agreement between the Agency and the State or States concerned. Inspectors designated by the Agency shall be accompanied by representatives of the authorities of the State concerned, if that State so requests, provided that the inspectors shall not thereby be delayed or otherwise impeded in the exercise of their functions;

7. in the event of non-compliance and failure by the recipient State or States to take requested corrective steps within a reasonable time, to suspend or terminate assistance and withdraw any materials and equipment made available by the Agency or a member in furtherance of the project.

B. The Agency shall, as necessary establish a staff of inspectors. The staff of inspectors shall have the responsibility of examining all operations conducted by the Agency itself to determine whether the Agency is complying with the health and safety measures prescribed by it for application to projects subject to its approval, supervision or control, and whether the Agency is taking adequate measures to prevent the source

6. att till det mottagande landets eller ländernas territorier sända inspektörer, utsedda av organet efter samråd med landet eller länderna ifråga, vilka vid varje tidpunkt skola äga tillgång till alla platser och uppgifter samt till varje person, som genom sin sysselsättning handhar material, utrustning eller installationer som enligt denna stadga skall kontrolleras, i den utsträckning detta är nödvändigt för att utöva räkenskap över tillhandahållna atområbränslen och klyvbart material samt över producerade klyvbara ämnen och för att fastställa huruvida landet eller länderna uppfyllt åtagandet i artikel XI, punkt F 4, att icke använda materialet till befrämjande av militära ändamål samt huruvida hälso- och skyddsbestämmelserna enligt punkt A 2 i denna artikel ävensom varje annat villkor, som angives i avtalet mellan organet och landet eller länderna ifråga, iakttagits. De av organet utsedda inspektörerna skola åtföljas av representanter för det ifrågavarande landets myndigheter för den händelse landet önskar detta, förutsatt att kontrollanterna därigenom icke försenas eller på annat sätt hindras i utövningen av sina åligganden;

7. om det mottagande landet eller länderna icke uppfylla sina åtaganden och brista i att vidtaga påkallade rättelseåtgärder inom en rimlig tid, att innehålla eller avsluta hjälpen och att återtaga material eller utrustning som till stöd för projektet tillhandahållits av organet eller av en medlemsstat.

B. Organet skall efter behov upp-
rätta en stab av inspektörer. Denna skall ansvara för granskningen av all verksamhet, som bedrivs av organet självt, i syfte att fastställa om organet iakttager de hälso- och skyddsbestämmelser som organet föreskriver för projekt som äro beroende av dess godkännande, övervakning eller granskning, samt om organet vidtager tillräckliga åtgärder att förhindra, att atområbränslen och klyvbart

and special fissionable materials in its custody or used or produced in its own operations from being used in furtherance of any military purpose. The Agency shall take remedial action forthwith to correct any non-compliance or failure to take adequate measures.

C. The staff of inspectors shall also have the responsibility of obtaining and verifying the accounting referred to in sub-paragraph A—6 of this article and of determining whether there is compliance with the undertaking referred to in sub-paragraph F—4 of article XI, with the measures referred to in sub-paragraph A—2 of this article, and with all other conditions of the project prescribed in the agreement between the Agency and the State or States concerned. The inspectors shall report any non-compliance to the Director General who shall thereupon transmit the report to the Board of Governors. The Board shall call upon the recipient State or States to remedy forthwith any non-compliance which it finds to have occurred. The Board shall report the non-compliance to all members and to the Security Council and General Assembly of the United Nations. In the event of failure of the recipient State or States to take fully corrective action within a reasonable time, the Board may take one or both of the following measures: direct curtailment or suspension of assistance being provided by the Agency or by a member, and call for the return of materials and equipment made available to the recipient member or group of members. The Agency may also, in accordance with article XIX, suspend any non-complying member from the exercise of the privileges and rights of membership.

Article XIII

Reimbursement of members

Unless otherwise agreed upon between the Board of Governors and the

material, som finnas i dess förvar eller som begagnas eller framställas i dess egen verksamhet, användas till befrämjande av militära ändamål. Organet skall skyndsamt ingripa för att rätta till fall av bristande uppfyllelse eller underlåtenhet att vidtaga tillräckliga åtgärder.

C. Staben av inspektörer skall även ha ansvaret att införskaffa och granska de i punkt A 6 i denna artikel angivna räkenskaper och att fastställa om det i artikel XI, punkt F 4 angivna åtagandet, de i punkt A 2 i denna artikel angivna åtgärderna ävensom samtliga andra villkor för projektet, som föreskrivas i avtalet mellan organet och staten eller staterna ifråga, iakttagas. Inspektörerna skola inrapportera fall av bristande uppfyllelse till generaldirektören som därefter skall överlämna rapporten till styrelsen. Styrelsen skall anmoda det mottagande landet eller länderna att omedelbart rätta till sådan bristande uppfyllelse, som enligt styrelsen har förelegat. Styrelsen skall inrapportera den bristande uppfyllelsen till samtliga medlemsstater och till Förenta Nationernas säkerhetsråd och generalförsamling. För den händelse det mottagande landet eller länderna skulle underlåta att åstadkomma fullständig rättelse inom en rimlig tid kan styrelsen vidtaga endera eller bägge av följande åtgärder: direkt begränsa eller innehålla den hjälp, som lämnas av organet eller av en medlemsstat, och påfordra återlämnande av material och utrustning, som tillhandahållits den mottagande medlemsstaten eller gruppen av medlemsstater. Organet kan också i enlighet med artikel XIX avstånga en medlemsstat, som icke uppfyller sina förpliktelser, från utövande av medlemskapet åtföljande privilegier och rättigheter.

Artikel XIII

Ersättning åt medlemsstaterna

Därest ej annorlunda avtalas mellan styrelsen och den medlemsstat,

member furnishing to the Agency materials, services, equipment, or facilities, the Board shall enter into an agreement with such member providing for reimbursement for the items furnished.

Article XIV

Finance

A. The Board of Governors shall submit to the General Conference the annual budget estimates for the expenses of the Agency. To facilitate the work of the Board in this regard, the Director General shall initially prepare the budget estimates. If the General Conference does not approve the estimates, it shall return them together with its recommendations to the Board. The Board shall then submit further estimates to the General Conference for its approval.

B. Expenditures of the Agency shall be classified under the following categories:

1. Administrative expenses: these shall include:

(a) costs of the staff of the Agency other than the staff employed in connexion with materials, services, equipment, and facilities referred to in sub-paragraph B—2 below; costs of meetings; and expenditures required for the preparation of Agency projects and for the distribution of information;

(b) costs of implementing the safeguards referred to in article XII in relation to Agency projects or, under sub-paragraph A—5 of article III, in relation to any bilateral or multilateral arrangement, together with the costs of handling and storage of special fissionable material by the Agency other than the storage and handling charges referred to in paragraph E below;

2. Expenses, other than those included in sub-paragraph 1 of this paragraph, in connexion with any materials, facilities, plant, and equipment acquired or established by the Agency in carrying out its authorized

som ställer till organets förfogande material, utrustning, tjänster eller installationer, skall styrelsen träffa en överenskommelse med staten ifråga angående ersättning för den tillhandahållna hjälpen.

Artikel XIV

Finanser

A. Styrelsen skall underställa generalkonferensen de årliga budgetberäkningarna angående organets utgifter. För att underlätta styrelsens arbete i detta hänseende skall generaldirektören först förbereda budgetberäkningarna. Om generalkonferensen icke godkänner beräkningarna skall den återsända dessa med sina rekommendationer till styrelsen. Styrelsen skall därefter framlägga ytterligare beräkningar till generalkonferensen för godkännande.

B. Organets utgifter skola indelas i följande kategorier:

1) administrativa utgifter: dessa skola innefatta: a) kostnader för organets personalkår med undantag för den personal som är sysselsatt med i punkt B 2 nedan äsyftade material, tjänster, utrustning och installationer, vidare sammanträdeskostnader samt erforderliga utgifter för förberedande av projekt och för distribution av upplysningar; b) kostnader för tillämpningen av de i artikel XII angivna säkerhetsföreskrifterna med avseende på projekt godkända av organet eller, enligt artikel III, punkt A 5, på bilaterala eller multilaterala anordningar, ävensom kostnaderna för organets handhavande och lagring av klyvbart material med undantag för kostnader varom fråga är i punkt E nedan;

2) de andra utgifter än de i första stycket av denna punkt angivna, vilka avse material, installationer, fabriksanläggningar och utrustningar som förvärvats eller uppförts av organet vid genomförandet av anför-

functions, and the costs of materials, services, equipment, and facilities provided by it under agreements with one or more members.

C. In fixing the expenditures under sub-paragraph B—1 (b) above, the Board of Governors shall deduct such amounts as are recoverable under agreements regarding the application of safeguards between the Agency and parties to bilateral or multilateral arrangements.

D. The Board of Governors shall apportion the expenses referred to in sub-paragraph B—1 above, among members in accordance with a scale to be fixed by the General Conference. In fixing the scale the General Conference shall be guided by the principles adopted by the United Nations in assessing contributions of Member States to the regular budget of the United Nations.

E. The Board of Governors shall establish periodically a scale of charges, including reasonable uniform storage and handling charges, for materials, services, equipment, and facilities furnished to members by the Agency. The scale shall be designed to produce revenues for the Agency adequate to meet the expenses and costs referred to in sub-paragraph B—2 above, less any voluntary contributions which the Board of Governors may, in accordance with paragraph F, apply for this purpose. The proceeds of such charges shall be placed in a separate fund which shall be used to pay members for any materials, services, equipment, or facilities furnished by them and to meet other expenses referred to in sub-paragraph B—2 above which may be incurred by the Agency itself.

F. Any excess of revenues referred to in paragraph E over the expenses and costs there referred to, and any voluntary contributions to the Agency, shall be placed in a general fund which may be used as the Board of

trodda uppgifter; samt kostnaderna för material, tjänster, utrustning och installationer som organet tillhandahållit enligt avtal med en eller flera medlemsstater.

C. Vid fastställande av utgifterna enligt punkt B 1 b ovan skall styrelsen avdraga sådana belopp som kunna återvinnas jämlikt avtal mellan organet och parterna i bilaterala eller multilaterala anordningar angående tillämpningen av säkerhetsföreskrifter.

D. Styrelsen skall fördela de i punkt B 1 ovan angivna utgifterna mellan medlemsstaterna enligt en bidragsskala som skall fastställas av generalkonferensen. Vid fastställandet av bidragsskalan skall generalkonferensen ledas av de grundsatser som tillämpas av Förenta Nationerna vid beräkningen av medlemmarnas bidrag till Förenta Nationernas ordinarie budget.

E. Styrelsen skall med jämna mellanrum utarbeta en avgiftsskala, däribland rimligt avvägda och enhetliga avgifter för lagring och handhavande av material, tjänster, utrustning och installationer som organet ställt till förfogande för medlemsstater. Skalan skall vara så konstruerad att organet erhåller tillräckliga inkomster för att bestrida de i punkt B 2 ovan angivna utgifterna och kostnaderna med avdrag för eventuella frivilliga bidrag som styrelsen i enlighet med punkt F må använda för detta ändamål. Inkomsten av avgifterna skall placeras i en särskild fond som skall användas för att ersätta medlemsstaterna för material, tjänster, utrustning eller installationer, som de tillhandahållit, och för att bestrida andra utgifter som angivas i punkt B 2 ovan och som organet självt må ha ådragit sig.

F. Eventuella överskott av de i punkt E angivna inkomsterna utöver de i samma punkt nämnda utgifterna ävensom eventuella frivilliga bidrag till organet skola placeras i en allmän fond som kan användas efter

Governors, with the approval of the General Conference, may determine.

G. Subject to rules and limitations approved by the General Conference, the Board of Governors shall have the authority to exercise borrowing powers on behalf of the Agency without, however, imposing on members of the Agency any liability in respect of loans entered into pursuant to this authority, and to accept voluntary contributions made to the Agency.

H. Decisions of the General Conference on financial questions and of the Board of Governors on the amount of the Agency's budget shall require a two-thirds majority of those present and voting.

Article XV

Privileges and immunities

A. The Agency shall enjoy in the territory of each member such legal capacity and such privileges and immunities as are necessary for the exercise of its functions.

B. Delegates of members together with their alternates and advisers, Governors appointed to the Board together with their alternates and advisers, and the Director General and the staff of the Agency, shall enjoy such privileges and immunities as are necessary in the independent exercise of their functions in connexion with the Agency.

C. The legal capacity, privileges, and immunities referred to in this article shall be defined in a separate agreement or agreements between the Agency, represented for this purpose by the Director General acting under instructions of the Board of Governors, and the members.

Article XVI

Relationship with other organizations

A. The Board of Governors, with the approval of the General Conference, is authorized to enter into an agreement or agreements establishing an appropriate relationship between

beslut av styrelsen med generalkonferensens samtycke.

G. Med förbehåll för de regler och begränsningar som generalkonferensen må bestämma skall styrelsen äga rätt att upptaga lån på organets vägnar, dock utan att därigenom ådraga medlemsstaterna något betalningsansvar för lån som upptagits enligt nyssnämnda befogenhet, samt att mota frivilliga bidrag till organet.

H. Beslut av generalkonferensen angående finansiella frågor och beslut av styrelsen angående storleken av organets budget kräva två tredjedels majoritet bland närvarande och röstande medlemsstater.

Artikel XV

Privilegier och immuniteter

A. Organet skall på varje medlemsstats territorium åtnjuta sådana legala befogenheter, privilegier och immunitetsrättigheter som erfordras för genomförandet av dess uppgifter.

B. Medlemsstaternas ombud, ävensom ställföreträdare och rådgivare, medlemmar i styrelsen, ävensom dessas ställföreträdare och rådgivare, samt generaldirektören och organets personal skola åtnjuta sådana privilegier och immunitetsrättigheter som erfordras för att de på ett självständigt sätt skola kunna utföra sina uppgifter för organet.

C. De i denna artikel nämnda legala befogenheterna, privilegierna och immunitetsrättigheterna skola närmare angivas i ett eller flera särskilda avtal mellan organet, i detta syfte företrätt av generaldirektören på instruktion av styrelsen och medlemsstaterna.

Artikel XVI

Förhållandet till andra organisationer

A. Styrelsen äger befogenhet att med generalkonferensens godkännande träffa ett eller flera avtal för att på lämpligt sätt reglera förhållandet mellan organet och Förenta Nationer-

the Agency and the United Nations and any other organizations the work of which is related to that of the Agency.

B. The agreement or agreements establishing the relationship of the Agency and the United Nations shall provide for:

1. Submission by the Agency of reports as provided for in subparagraphs B—4 and B—5 of article III;

2. Consideration by the Agency of resolutions relating to it adopted by the General Assembly or any of the Councils of the United Nations and the submission of reports, when requested, to the appropriate organ of the United Nations on the action taken by the Agency or by its members in accordance with this Statute as a result of such consideration.

Article XVII

Settlement of disputes

A. Any question or dispute concerning the interpretation or application of this Statute which is not settled by negotiation shall be referred to the International Court of Justice in conformity with the Statute of the Court, unless the parties concerned agree on another mode of settlement.

B. The General Conference and the Board of Governors are separately empowered, subject to authorization from the General Assembly of the United Nations, to request the International Court of Justice to give an advisory opinion on any legal question arising within the scope of the Agency's activities.

Article XVIII

Amendments and withdrawals

A. Amendments to this Statute may be proposed by any member. Certified copies of the text of any amendment proposed shall be prepared by the Director General and communi-

na eller varje annan organisation vars verksamhet anknyter sig till organets.

B. Det avtal eller de avtal, vilka reglera förhållandet mellan organet och Förenta Nationerna, skola innehålla bestämmelser angående:

1. avgivande av rapporter jämlikt artikel III, punkt B 4 och B 5;

2. behandling inom organet av resolutioner som gälla organets verksamhet och som antagits av generalförsamlingen eller något av råden inom Förenta Nationerna, ävensom, när så påkallas, avgivande av rapporter till vederbörande organ inom Förenta Nationerna rörande de åtgärder som vidtagits av organet eller av dess medlemsstater i enlighet med denna stadga såsom en följd av sådan behandling.

Artikel XVII

Lösning av tvister

A. Fråga eller tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av denna stadga som icke löses genom förhandling skall hänskjutas till den internationella domstolen i enlighet med stadgan för domstolen, såframt de berörda parterna icke överenskomma om någon annan väg att lösa frågan eller tvisten.

B. Generalkonferensen och styrelsen äga var för sig befogenhet att, med förbehåll för tillstånd av Förenta Nationernas generalförsamling, av den internationella domstolen begära ett rådgivande utlåtande om legala frågor som må uppkomma inom ramen för organets verksamhet.

Artikel XVIII

Ändringar och utträde

A. Ändringar av denna stadga kunna föreslås av varje medlemsstat. Bestyrkta kopior av texten till ändringsförslaget skola färdigställas av generaldirektören och av honom cir-

Kungl. Maj:ts proposition nr 75 år 1957

cated by him to all members at least ninety days in advance of its consideration by the General Conference.

B. At the fifth annual session of the General Conference following the coming into force of this Statute, the question of a general review of the provisions of this Statute shall be placed on the agenda of that session. On approval by a majority of the members present and voting, the review will take place at the following General Conference. Thereafter, proposals on the question of a general review of this Statute may be submitted for decision by the General Conference under the same procedure.

C. Amendments shall come into force for all members when:

(i) approved by the General Conference by a two-thirds majority of those present and voting after consideration of observations submitted by the Board of Governors on each proposed amendment, and

(ii) accepted by two-thirds of all the members in accordance with their respective constitutional processes. Acceptance by a member shall be effected by the deposit of an instrument of acceptance with the depository Government referred to in paragraph C of article XXI.

D. At any time after five years from the date when this Statute shall take effect in accordance with paragraph E of article XXI or whenever a member is unwilling to accept an amendment to this Statute, it may withdraw from the Agency by notice in writing to that effect given to the depository Government referred to in paragraph C of article XXI, which shall promptly inform the Board of Governors and all members.

E. Withdrawal by a member from the Agency shall not affect its contractual obligations entered into pursuant to article XI or its budgetary obligations for the year in which it withdraws.

kuleras till alla medlemsstater senast nittio dagar innan förslaget behandlas av generalkonferensen.

B. Frågan om en allmän översyn av denna stadgas bestämmelser skall uppföras på dagordningen för generalkonferensens femte årliga möte efter stadgans ikraftträdande. Därest flertalet av närvarande och röstande medlemsstater godkänner detta, skall översynen äga rum vid därpå följande generalkonferens. Förslag om en allmän översyn av stadgan kan efter denna tidpunkt underställas generalkonferensens beslut enligt samma förfarande.

C. Ändringarna träda i kraft för alla medlemsstater så snart

i) de godkänts av generalkonferensen med två tredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemsstater sedan hänsyn tagits till styrelsens kommentarer beträffande varje ändringsförslag, samt

ii) de godkänts av två tredjedelar av samtliga medlemsstater i enlighet med deras respektive konstitutionella förfaranden. En medlemsstats godkännande bekräftas genom deposition av ett anslutningsdokument hos den i artikel XXI, punkt C, angivna regeringen.

D. Vid varje tidpunkt efter fem år från den dag då denna stadga ursprungligen blir gällande jämlikt artikel XXI, punkt E, eller närhelst en medlemsstat icke önskar godkänna en ändring av stadgan kan medlemsstaten utträda ur organet genom skriftligt meddelande till den i artikel XXI, punkt C, angivna regeringen, vilken skyndsamt skall underrätta styrelsen och alla medlemsstater.

E. En medlemsstats utträde ur organet skall icke påverka landets kontraktssliga förpliktelser ingångna jämlikt artikel XI eller dess budgetförpliktelser under det år då utträdet äger rum.

Article XIX

Suspension of privileges

A. A member of the Agency which is in arrears in the payment of its financial contributions to the Agency shall have no vote in the Agency if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contributions due from it for the preceding two years. The General Conference may, nevertheless, permit such a member to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the member.

B. A member which has persistently violated the provisions of this Statute or of any agreement entered into by it pursuant to this Statute may be suspended from the exercise of the privileges and rights of membership by the General Conference acting by a two-thirds majority of the members present and voting upon recommendation by the Board of Governors.

Article XX

Definitions

As used in this Statute:

1. The term »special fissionable material» means plutonium-239; uranium-233; uranium enriched in the isotopes 235 or 233; any material containing one or more of the foregoing; and such other fissionable material as the Board of Governors shall from time to time determine; but the term »special fissionable material» does not include source material.

2. The term »uranium enriched in the isotopes 235 or 233» means uranium containing the isotopes 235 or 233 or both in an amount such that the abundance ratio of the sum of these isotopes to the isotope 238 is greater than the ratio of the isotope 235 to the isotope 238 occurring in nature.

3. The term »source material» means uranium containing the mixture of isotopes occurring in nature;

Artikel XIX

Tillfälligt upphävande av privilegier

A. En medlemsstat som icke fullgjort betalning av sitt finansiella bidrag till organet är icke röstberättigad i organet, därest det utestående beloppet är lika stort eller översäger de bidrag som landet skolat erlägga för de föregående två åren. Generalkonferensen kan icke desto mindre tillåta en sådan medlemsstat att rösta, såframt konferensen är övertygad om att den bristande betalningen beror på omständigheter utanför medlemsstatens kontroll.

B. En medlemsstat, som upprepade gånger brutit mot bestämmelserna i denna stadga eller i ett avtal som landet träffat jämlikt stadgan, kan av generalkonferensen på rekommendation av styrelsen avstängas från utövandet av medlemskapets privilegier och rättigheter genom beslut med två tredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemsstater.

Artikel XX

Definitioner

I denna stadga betyder:

1. uttrycket »klyvbart material»: plutonium 239; uran 233; uran anrikt på isotoperna 235 eller 233; material innehållande ett eller flera av de nyssnämnda materialen; samt sådana andra klyvbara ämnen som styrelsen tid efter annan bestämmer, dock att uttrycket »klyvbart material» icke innefattar atområbränslen;

2. uttrycket »uran anrikt på isotoperna 235 eller 233»: uran innehållande isotoperna 235 eller 233 eller bägge i en sådan omfattning att halten av dessa isotoper tillhoppa i förhållande till isotopen 238 är större än den i naturen förekommande halten av isotopen 235 i förhållande till isotopen 238;

3. uttrycket »atområbränsle»: uran innehållande den i naturen förekommande blandningen av isotoper; uran

uranium depleted in the isotope 235; thorium; any of the foregoing in the form of metal, alloy, chemical compound, or concentrate; any other material containing one or more of the foregoing in such concentration as the Board of Governors shall from time to time determine; and such other material as the Board of Governors shall from time to time determine.

Article XXI

Signature, acceptance, and entry into force

A. This Statute shall be open for signature on 26 October 1956 by all States Members of the United Nations or of any of the specialized agencies and shall remain open for signature by those States for a period of ninety days.

B. The signatory States shall become parties to this Statute by deposit of an instrument of ratification.

C. Instruments of ratification by signatory States and instruments of acceptance by States whose membership has been approved under paragraph B of article IV of this Statute shall be deposited with the Government of the United States of America, hereby designated as depositary Government.

D. Ratification or acceptance of this Statute shall be effected by States in accordance with their respective constitutional processes.

E. This Statute, apart from the Annex, shall come into force when eighteen States have deposited instruments of ratification in accordance with paragraph B of this article, provided that such eighteen States shall include at least three of the following States: Canada, France, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America. Instruments of ratification and instruments of acceptance deposited thereafter shall take effect on the date of their receipt.

utarmad på isotopen 235; torium; någon av de nyssnämnda bränslena i form av metall, legering, kemisk förening eller koncentrat; varje annat råbränsle innehållande en eller flera av de nyssnämnda råbränslena i sådan koncentration som styrelsen tid efter annan bestämmer; samt sådana andra råbränslen som styrelsen tid efter annan bestämmer.

Artikel XXI

Undertecknande, godkännande och ikraftträdande

A. Denna stadga öppnas för undertecknande den 26 oktober 1956 för alla medlemmar i Förenta Nationerna eller i något fackorgan och förblir öppen för undertecknande av dessa stater under en period av nittio dagar.

B. Signatärstaterna bli parter i denna stadga genom deposition av ett ratifikationsinstrument.

C. Signatärstaternas ratifikationsinstrument samt anslutningsdokument från stater vilkas medlemskap godtagits jämlikt artikel IV, punkt B, skola deponeras hos Amerikas Förenta Staters regering.

D. Ratifikationen av stadgan eller anslutningen till denna skall ske enligt staternas respektive konstitutionella förfaranden.

E. Med undantag för bihanget träder denna stadga i kraft när aderton stater deponerat ratifikationsinstrument jämlikt punkt B i denna artikel, under förutsättning att bland dessa stater finnas minst tre av följande stater: Kanada, Frankrike, Förenta Staterna, Sovjetunionen samt Storbritannien och Nordirland. Ratifikationsinstrument och anslutningsdokument som deponeras vid senare tidpunkt vinner kraft å dagen för mottagandet.

F. The depositary Government shall promptly inform all States signatory to this Statute of the date of each deposit of ratification and the date of entry into force of the Statute. The depositary Government shall promptly inform all signatories and members of the dates on which States subsequently become parties thereto.

G. The Annex to this Statute shall come into force on the first day this Statute is open for signature.

Article XXII

Registration with the United Nations

A. This Statute shall be registered by the depositary Government pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

B. Agreements between the Agency and any member or members, agreements between the Agency and any other organization or organizations, and agreements between members subject to approval of the Agency, shall be registered with the Agency. Such agreements shall be registered by the Agency with the United Nations if registration is required under Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article XXIII

Authentic texts and certified copies

This Statute, done in the Chinese, English, French, Russian and Spanish languages, each being equally authentic, shall be deposited in the archives of the depositary Government. Duly certified copies of this Statute shall be transmitted by the depositary Government to the Governments of the other signatory States and to the Governments of States admitted to membership under paragraph B of article IV.

In witness whereof the undersigned, duly authorized have signed this statute.

Done at the Headquarters of the United Nations, this twenty-sixth day of October, one thousand nine hundred and fifty-six.

F. Den i punkt C i denna artikel angivna regeringen skall skyndsamt underrätta alla signatärstater om dagen för varje deposition av ratifikationsinstrument och för stadgans ikraftträdande. Den nämnda regeringen skall skyndsamt underrätta alla signatärstater och övriga medlemsstater om de dagar å vilka olika stater sedermera bli parter i stadgan.

G. Bihanget till stadgan träder i kraft å första dagen som stadgan är öppen för undertecknande.

Artikel XXII

Registrering hos Förenta Nationerna

A. Denna stadga skall registreras av den i artikel XXI, punkt C, angivna regeringen jämlikt artikel 102 i Förenta Nationernas stadga.

B. Avtal mellan organet och någon eller några medlemsstater, mellan organet och annan eller andra organisationer samt sådana avtal mellan medlemsstater, som äro beroende av organets godkännande, skola registreras hos organet. Organet skall registrera dessa avtal hos Förenta Nationerna för den händelse registrering erfordras enligt Artikel 102 i Förenta Nationernas stadga.

Artikel XXIII

Originaltexter och bestyrkta kopior

Denna stadga, vars texter på engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska språken äga lika vitsord, skall deponeras i arkivet hos den i artikel XXI, punkt C, angivna regeringen. Behörigen styrkta avskrifter av stadgan skall av nämnda regering tillställas övriga signatärstaters regeringar och regeringarna i de stater vilkas medlemsskap godtagits enligt artikel IV, punkt B.

Till bekräftelse härav ha undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat denna stadga.

Som skedde i Förenta Nationernas högkvarter den tjugosjätte oktober nittonhundrafemtiosex.

Bilaga B

(Översättning)

Annex I

Preparatory Commission

A. A Preparatory Commission shall come into existence on the first day this Statute is open for signature. It shall be composed of one representative each of Australia, Belgium, Brazil, Canada, Czechoslovakia, France, India, Portugal, Union of South Africa, Union of Soviet Socialist Republics, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and United States of America, and one representative each of six other States to be chosen by the International Conference on the Statute of the International Atomic Energy Agency. The Preparatory Commission shall remain in existence until this Statute comes into force and thereafter until the General Conference has convened and a Board of Governors has been selected in accordance with article VI.

B. The expenses of the Preparatory Commission may be met by a loan provided by the United Nations and for this purpose the Preparatory Commission shall make the necessary arrangements with the appropriate authorities of the United Nations, including arrangements for repayment of the loan by the Agency. Should these funds be insufficient, the Preparatory Commission may accept advances from Governments. Such advances may be set off against the contributions of the Governments concerned to the Agency.

C. The Preparatory Commission shall:

1. elect its own officers, adopt its own rules of procedure, meet as often as necessary, determine its own place

Bihang I

Förberedande kommission

A. En förberedande kommission skall tillsättas första dagen denna stadga är öppen för undertecknande. Den skall bestå av ett ombud för vardera av följande stater: Amerikas Förenta Stater, Australien, Belgien, Brasilien, Canada, Frankrike, Indien, Portugal, Tjeckoslovakien, Sovjetunionen, Storbritannien och Nordirland samt Sydafrikanska Unionen ävensom av ett ombud för en var av sex andra stater som utväljas av den internationella konferensen angående stadgan för det internationella atomenergiorganet. Den förberedande kommissionen skall fortleva till dess denna stadga träder i kraft och därefter till dess generalkonferensen samlats och en styrelse valts i enlighet med artikel VI.

B. Den förberedande kommissionens utgifter må bestridas genom ett av Förenta Nationerna lämnat lån. I detta syfte skall den förberedande kommissionen träffa erforderliga anordningar med ifrågakommande instanser inom Förenta Nationerna, däribland anordningar för återbetalningen av lånet. Skulle dessa medel visa sig otillräckliga, kan den förberedande kommissionen mottaga förskott från regeringar. Förskotten kunna avräknas mot de ifrågavarande regeringarnas bidrag till organet.

C. Den förberedande kommissionen skall:

1. utse sitt eget presidium, fastställa sin egen arbetsordning, sammanträda så ofta som befinner nöd-

of meeting and establish such committees as it deems necessary;

2. appoint an executive secretary and staff as shall be necessary, who shall exercise such powers and perform such duties as the Commission may determine;

3. make arrangements for the first session of the General Conference, including the preparation of a provisional agenda and draft rules of procedure, such session to be held as soon as possible after the entry into force of this Statute;

4. make designations for membership on the first Board of Governors in accordance with sub-paragraphs A—1 and A—2 and paragraph B of article VI;

5. make studies, reports, and recommendations for the first session of the General Conference and for the first meeting of the Board of Governors on subjects of concern to the Agency requiring immediate attention, including (a) the financing of the Agency; (b) the programmes and budget for the first year of the Agency; (c) technical problems relevant to advance planning of Agency operations; (d) the establishment of a permanent Agency staff; and (e) the location of the permanent headquarters of the Agency;

6. make recommendations for the first meeting of the Board of Governors concerning the provisions of a headquarters agreement defining the status of the Agency and the rights and obligations which will exist in the relationship between the Agency and the host Government;

7. (a) enter into negotiations with the United Nations with a view to the preparation of a draft agreement in accordance with article XVI of this Statute, such draft agreement to be submitted to the first session of the General Conference and to the first meeting of the Board of Governors; and (b) make recommendations to the first session of the General Con-

vändigt, bestämma plats för sammanträde samt tillsätta erforderliga kommittéer;

2. tillsätta en exekutivsekreterare samt personal efter behov vilka skola utöva befogenheter och utföra åligganden enligt beslut av kommissionen;

3. vidtaga anordningar för generalkonferensens första möte, däribland förberedande av provisorisk dagordning och utarbetande av förslag till arbetsordning; detta möte skall hållas så snart som möjligt efter stadgans ikraftträdande;

4. nominera medlemmar i den första styrelsen i enlighet med artikel VI, punkterna A 1 och A 2 samt punkt B;

5. verkställa utredningar samt avge rapporter och rekommendationer till generalkonferensens första möte och styrelsens första sammanträde angående frågor av intresse för organet som kräva omedelbar uppmärksamhet, däribland a) finansieringen av organets verksamhet; b) organets arbetsprogram och budget under det första verksamhetsåret; c) tekniska frågor som äro av betydelse vid förhandsplaneringen av organets verksamhet; d) anställande av organets permanenta personal; samt e) platsen för organets permanenta högkvarter;

6. avge rekommendationer till styrelsens första sammanträde angående bestämmelserna i det avtal om organets högkvarter vari skall definieras organets status ävensom de rättigheter och skyldigheter som skola föreligga i förhållandet mellan organet och värdlandets regering;

7. a) inleda förhandlingar med Förenta Nationerna i syfte att utarbeta ett förslag till avtal i enlighet med artikel XVI varvid avtalsförslaget skall underställas generalkonferensens första möte och styrelsens första sammanträde; samt b) avge rekommendationer till generalkonferensens första möte och styrelsens första sammanträde angående orga-

ference and to the first meeting of the Board of Governors concerning the relationship of the Agency to other international organizations as contemplated in article XVI of this Statute.

nets förhållande till andra internationella organisationer såsom förutsett i artikel XVI i stadgan.